Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ № 54 (304) ◆ Середа, 25 березня 1992 року ◆ Ціна 30 коп.

ВЧОРА У ВЕРХОВНІЙ РАДІ

Президія Верховної Ради України розглянула порядок денний роботи сесії на найближчі дні і ряд питань, які стосуються проектів Законів про внесення змін і доповнень до діючого законодавства.

Після цього почалося закрите пленарне засідання Верховної Ради України. Головне з розглянутих на ньому питань — основи національної економічної політики України.

ЗУСТРІЧ З АРХІЄРЕЯМИ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

24 березня відбулася зустріч Голови Верховної Ради України І. Плюща з архієреями Української православної церкви на їхнє прохання.

Під час розмови вони обмінялися думками про роль Української православної церкви в сучасний період, коли йде розбудова незалежної, демократичної, правової держави України. Відзначалось, зокрема, що церква може багато зробити для консолідації українського народу в ім'я цієї мети. Водночас підкреслювалось, що православна, як і інші церкви, матиме підтримку держави в рамках закону.

Митрополит Київський і Всієї України Філарет наголосив, що в незалежній державі має бути незалежна церква. Вона не може бути відокремленою від суспільства, нейтральною до процесів, які в ньому відбуваються. Православна церква сприятиме розвитку України, як незалежної держави, духовному збагаченню її народу.

ДИПЛОМАТИ ВЗЯЛИСЯ ДО СПРАВИ

Проблему Нагірного Карабаху розглядають міністри закордонних справ країн НБСЄ в Хельсінкі. Очікується, що згодом буде скликано міжнародну конференцію з карабаського питання. Під час зустрічі планується обговорити можливість направлення в цей регіон миротворчих сил. Міністри закордонних справ Молдови, Румунії, України та Росії обговорять також у фінській столиці шляхи розв'язання конфлікту у Придністров'ї.

СПИТЬ І БАЧИТЬ СРСР

«Розрив слов'янського світу є дуже небезпечним», — заявив Михайло Горбачов під час зустрічі з американськими журналістами. На його думку, в цьому плані зустріч у Києві не дала бажаних результатів. За його словами, ситуація в колишньому СРСР є вибухонебезпечною, бо падає життєвий рівень населення, а СНД неспроможна створити міцні політичні інститути.

ЯК ПОВІДОМИЛИ у пресцентрі МЗС України, шляхом обміну нотами між міністерствами закордонних справ України та Південно-Африканської Республіки встановлено дипломатичні відносини між двома країнами у повному обсязі.

РОБОЧУ групу по встановленню постійного контролю за обстановкою, яка складається у прикордонних з Молдовою областях, створено при Кабінеті Міністрів України. Очолив групу голова Державного комітету у справах охорони Державного кордону України генерал-полковник Валерій Губенко.

АРСЕНАЛ боєприпасів часів Великої Вітчизняної війни виявлено на території одного з дитячих садків Василькова Київської області. На думку військових спеціалістів, тут була вогнева позиція мінометної батареї. Сапери, якими керує підполковник Бурденюк, уже викопали і знешкодили 152 міни і гранати. Роботи тривають.

РОЗМОВА ПО ТЕЛЕФОНУ

23 березня відбулася розмова по телефону Президента України Л. Кравчука з прем'єр-міністром Канади Б. Малруні. В ході розмови було зазначено, що в Україні з особливим почуттям ставляться до Канади, яка погодилася надати кредити Україні, навіть тоді, коли не було повної ясності щодо сплати республіками боргів колишнього Союзу РСР.

Л. Кравчук поінформував Б. Малруні про позицію України щодо ядерної зброї. Було підкреслено: Україна не змінює свого визначеного парламентом підходу до досягнення без'ядерного статусу, але вважає, що знищення ядерної зброї, яка дислокована в Україні, має здійснюватись під дійовим міжнародним контролем за участю України.

Л. Кравчук розповів Б. Малруні про рішення щодо інших питань, які розглядались на нараді глав держав — учасниць СНД.

Б. Малруні проявив значний інтерес до перспектив розвитку Співдружності незалежних держав. Президент України детально виклав позицію і оцінки України з цього питання. Він особливо наголосив на тому, що головною загрозою існуванню СНД є відмова від виконання рішень, які приймаються в рамках цієї міждержавної структури.

Прем'єр-міністр Канади подякував за розмову і висловив сподівання на наступні безпосередні контакти з Президентом України, запевнивши його в тому, що Канада зробить все можливе для того, щоб Україна зайняла гідне місце у світовому співтоваристві.

ПОШКОДЖЕНО РЕАКТОР

Учора вночі о 2 годині 37 хвилин автоматичний аварійний захист зупинив реактор третього блоку Ленінградської АЕС. Тимчасово викид радіоактивності в п'ять разів перевищував норму. За міжнародною шкалою подій на АЕС цей випадок належить до третього рівня або «серйозної події». Тобто не є аварією.

Фахівці вважають, що сталося це через пошкодження внутрішніх конструкцій реактора, а саме — технологічного каналу, що містить ядерне паливо. Декотрі з них — хто з надією, а хто із сумом, — гадають, що цей інцидент може стати лебединою піснею реакторів типу РБМК.

ГЕНЕРАЛ-МАЙОР авіації Михайло Башкиров — знову командир Узинської стратегічної авіаційної дивізії. Таке рішення прийняв міністр оборони України. За відомостями, одержаними з компетентних джерел, колишнє призначення «бунтівного» генерала помічником генерал-полковника Костянтина Морозова з правом радника з питань бойової підготовки цієї дивізії було проведено з метою не втратити контроль над з'єднанням у період дії наказу Головкома ОЗС СНД про увільнення Башкирова з посади комдива.

НОВІ СОРТИ ПРОСЯТЬ НОВОГО ПОЛЯ

Учені селекційно-генетичного інституту (Одеса) вивели нові сорти озимої пшениці. На думку спеціалістів, вони не мають аналогів у світі і здатні викликати справжній переворот у землеробстві.

Державні випробування показали: максимальний урожай окремих сортів твердої та м'якої озимої пшениці перевищив сто центнерів з гектара.

Сорт «альбатрос-одеський» вартий того, щоб про нього розповісти докладніше. Ця пшениця відзначається стійкістю до вилягання, несприйнятлива до основних фітозахворювань. Крім цього, сорт зимостійкий і добре переносить посуху. «Альбатрос-одеський» належить до групи сильних пшениць і вже посіяний на площі більше мільйона гектарів.

НА ФОТО: автор нових високопродуктивних сортів озимої пшениці, завідуючий відділом селекції та насінництва пшениці, кандидат сільськогосподарських наук Микола Литвиненко і старший лаборант Валентина Решетникова оглядають гібриди озимої м'якої пшениці.

Фото Петра ЗДОРОВИЛА.

«Голос України» допоможе вам орієнтуватися в інформаційному вирі сьогодення ● Передплачуйте й читайте нашу газету ● Передплатна ціна з 1 квітня (для нових передплатників): на 12 місяців — 144 крб., на 6 місяців — 72 крб., на 3 місяці — 36 крб., на 1 місяць — 12 крб. ● Роздрібна ціна з 1 квітня: за примірник з 8 стор. — 1 крб., з 16 стор. — 2 крб. ● Індекс українського видання 60955, російського — 60997.

ДЕКЛАРАЦИЯ

О НЕПРИМЕНЕНИИ СИЛЫ ИЛИ УГРОЗЫ СИЛОЙ ВО ВЗАИМООТНОШЕНИЯХ МЕЖДУ ГОСУДАРСТВАМИ — УЧАСТНИКАМИ СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ

Государства — участники Содружеств,

отмечая, что отказ от применения силы или угрозы ее применения, закрепленный в Уставе Организации Объединенных Наций и в Заключительном акте Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе, является обязательством, которое должны соблюдать все государства,

подтверждая свои обязательства решать спорные проблемы исключительно мирными средствами, как это было заявлено главами государств Содружества Независимых Государств 21 декабря 1991 года в Алма-Ате и 14 февраля 1992 года в Минске,

в целях прекращения кровопролития, локализации и предотвращения очагов напряженности,

руководствуясь стремлением народов государств Содружества к миру, безопасности и добрососедству,

заявляют о нижеследующем:

Государства — участники

1. Не допускают применения силы или угрозы ее применения.

2. Не осуществляют поставок оружия в зоны конфликтов.

3. Пресекают нападения на воинские части и объекты с целью захвата оружия.

4. Воздерживаются от организации или поощрения организации иррегулярных сил или вооруженных банд, в том числе наемников.

5. Воздерживаются от нагнетания напряженности во взаимоотношениях между государствами Содружества.

6. В случае возникновения споров между ними добросовестно и в духе сотрудничества прилагают усилия к тому, чтобы в короткий срок прийти к справедливому решению, основанному на международном праве.

В этих целях используют такие средства мирного урегулирования споров, как переговоры, обследование, посредничество, примирение, арбитраж, судебное разбирательство или иные мирные средства по их собственному выбору, включая любую процедуру урегулирования, согласованную до возникновения споров, в которой они были бы сторонами, и применяют принципы, положения и нормы по мирному урегулированию споров, разработанных в рамках Организации Объединенных Наций и Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе.

7. Поощряют применение различных форм народной дипломатии и общественную инициативу в целях предотвращения угрозы межгосударственных конфликтов.

8. Поддерживают усилия международного сообщества и его институтов по урегулированию конфликтов на территории государств содружества.

Совершено в городе Киеве 20 марта 1992 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Архиве Правительства Республики Беларусь, которое направит государствам, подписавшим настоящую Конвенцию, ее заверенную копию.

Декларацию подписали представители Азербайджана, Армении, Беларуси, Казахстана, Кыргызстана, Молдовы, Российской Федерации, Таджикистана, Узбекистана, Украины.

ЗАЯВЛЕНИЕ

ГЛАВ ГОСУДАРСТВ — УЧАСТНИКОВ СОДРУЖЕСТВА НЕЗАВИСИМЫХ ГОСУДАРСТВ ОБ ОБСТАНОВКЕ В ЛЕВОБЕРЕЖНЫХ РАЙОНАХ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

Главы государств — участники Содружества Независимых Государств, собравшиеся 20 марта 1992 года в Киеве,

подтверждая неуклонную приверженность принципам, закрепленным в соответствующих документах, принятых главами государств Содружества Независимых Государств в Минске 8 декабря 1991 года, в Алма-Ате 21 декабря 1991 года, в Москве 16 января 1992 года;

руководствуясь целями и принципами Устава ООН и Хельсинкского Заключительного Акта;

принимая во внимание Заявление Президента Республики Молдова от 8 марта 1992 года и Обращение Парламента Республики Молдова к Верховным Советам Российской Федерации и Украины от 5 марта 1992 года;

учитывая обеспокоенность общественного мнения стран Содружества Независимых Государств опасным развитием обстановки в этом регионе и желания руководства Республики Молдова разрешить вопрос политическими средствами;

считают необходимым заявить следующее:

Государства — участники Содружества Независимых Государств:

рассматривают сохранение территориальной целостности Республики Молдова как краеугольный камень своей политики во взаимоотношениях с этим государством — членом ООН, важнейший фактор стабильности в Содружестве и в регионе;

примут меры по недопущению вовлечения в конфликт в любой форме граждан своих стран, а там, где это произошло, по немедленному возвращению их в места постоянного жительства;

не допустят использования своей территории для транзита вооруженных формирований любым путем, а также для контрабандного провоза оружия;

примут дополнительные меры по изъятию оружия, боевой техники, армейских средств связи у гражданских лиц и незаконных формирований и недопущению впредь их доступа к арсеналам войск в государствах — участниках Содружества Независимых Государств;

будут стремиться не допускать ведения в средствах массовой информации пропаганды, способствующей эскалации конфликта.

Совершено в городе Киеве 20 марта 1992 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Архиве Правительства Республики Беларусь, которое направит государствам, подписавшим настоящее Соглашение, его заверенную копию.

Заявление подписали представители Азербайджана, Армении, Беларуси, Казахстана, Кыргызстана, Молдовы, Российской Федерации, Таджикистана, Узбекистана, Украины.

ОБРАЩЕНИЕ

ГЛАВ ГОСУДАРСТВ БЕЛАРУСИ, РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ И УКРАИНЫ К ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ ПО ОКАЗАНИЮ ПОМОЩИ В ПРЕОДОЛЕНИИ ПОСЛЕДСТВИЙ ЧЕРНОБЫЛЬСКОЙ КАТАСТРОФЫ

Авария на Чернобыльской атомной электростанции 26 апреля 1986 года по своим масштабам и нанесенному ущербу относится к числу самых крупных техногенных аварий в истории человечества. С точки зрения радиационного загрязнения биосферы она находится в ряду глобальных катастроф.

Чернобыльская катастрофа затронула судьбы миллионов людей во многих странах мира, она продолжает оказывать негативное воздействие на жизнь и здоровье людей, особенно детей, прежде всего в пострадавших районах Беларуси, Украины и России.

Чрезвычайность ситуации усугубляется потенциальной опасностью объекта «Саркофаг», отсутствием мирового опыта по преодолению последствий катастрофы такого масштаба.

Благодаря усилиям ООН, особенно в прошлом году, когда была одобрена международная программа преодоления последствий Чернобыльской катастрофы, наметился реальный путь широкого международного сотрудничества в вопросах преодоления последствий этого бедствия.

Однако резкое осложнение обстановки в бывшем СССР и прекращение его существования не позволили ООН приступить к реализации этой идеи. Появившиеся на карте мира в результате распада СССР, признанные миром, три наиболее пострадавшие государства — члены ООН практически остались один на один с последствиями глобальной катастрофы, которая представляет угрозу и для некоторых сопредельных государств.

Большая ответственность перед нашими народами за тяжелые последствия аварии, которые еще длительный период будут оказывать крайне негативное воздействие на жизнь и деятельность человека на пораженных территориях, побуждает нас от имени наших народов обратиться к мировому сообществу с призывом — придать новый импульс международной программе преодоления последствий аварии на ЧАЭС.

Мы призываем Организацию Объединенных Наций мобилизовать усилия мирового сообщества на помощь нашим государствам в преодолении последствий Чернобыльской катастрофы.

Обращение подписали: Председатель ВС Беларуси Вячеслав ШУШКЕВИЧ, Президент Российской Федерации Борис ЕЛЬЦИН, Президент Украины Леонид КРАВЧУК.

РЕШЕНИЕ

СОВЕТА ГЛАВ ГОСУДАРСТВ

1. При поступлении просьбы со стороны Азербайджана и Армении, а также при условии достижения соглашения между ними о прекращении огня и других враждебных действий в зоне Карабахского конфликта направить туда группу наблюдателей и коллективные силы по поддержанию мира.

2. Поручить Главам Правительств подготовить и внести на утверждение Совета Глав государств предложения по составу группы наблюдателей и коллективных сил по поддержанию мира, направляемых в зону Карабахского конфликта, условиях их финансирования и материально-технического обеспечения правовому статусу и конкретных сроках введения групп наблюдателей и сил по поддержанию мира.

3. Информировать о принимаемых решениях органы и структуры ООН, СБСЕ и другие международные организации и страны и при их согласии организовать взаимодействие с ними.

Совершено в городе Киеве 20 марта 1992 года в одном подлинном экземпляре на русском языке. Подлинный экземпляр хранится в Архиве Правительства Республики Беларусь, которое направит государствам, подписавшим настоящее решение, его заверенную копию.

Решение подписали представители Азербайджана (с дополнением: «Вступает в силу после ратификации парламентом»), Армении, Беларуси, Казахстана, Кыргызстана, Молдовы, Российской Федерации, Таджикистана, Узбекистана, Украины.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Рівненській області

1. Призначити **ВАСИЛИШИНА** Романа Даниловича Представником Президента України у Рівненській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у місті Севастополі

1. Призначити **ЄРМАКОВА** Івана Федосовича Представником Президента України у місті Севастополі.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 березня 1992 року

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про призначення Представника Президента України у Закарпатській області

1. Призначити **КРАЙЛА** Михайла Івановича Представником Президента України у Закарпатській області.
2. Указ набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
24 березня 1992 року

МІСТ ЧЕРЕЗ ЧОРНЕ МОРЕ

Українська громадськість відзначає 70-ту річницю Договору про дружбу та братерство між Україною та Туреччиною.

Цій роковині були присвячені урочисті збори, які відбулися 23 березня в приміщенні Київського держуніверситету імені Т. Шевченка.

На них були присутні Перший заступник Голови Верховної Ради України В. Дурдинець, заступник міністра культури України В. Врублевська, голова Українського товариства дружби і культурних зв'язків із зарубіжними країнами В. Оснач, голова Республіканського культурного центру тюркомовних народів України, віце-президент Товариства «Україна — Туреччина» Р. Масаутов. На зборах також виступив Радник Посольства Туреччини А. Ерозан.

«Відносини України з Туреччиною сягають у глибину століть і мають давню історію, сповнену як світлих, так і драматичних сторінок, — зазначив у своїй промові В. Дурдинець. — Однак природний процес зближення і спілкування народів не могли зупинити ніякі перешкоди. І в цьому контексті миротворча тенденція у взаєминах України з Туреччиною, безперечно, брала гору».

Далі В. Дурдинець підкреслив важливість торговельних та культурних зв'язків між двома державами. «У цьому зв'язку, — продовжив він, — визначною подією в історії українсько-турецьких відносин став Договір про дружбу та братерство між Україною і Туреччиною, підписаний 2 січня 1922 року в Анкарі... Після прийняття Декларації про державний суверенітет і Акта проголошення незалежності України і їх підтвердження Всеукраїнським референдумом створилися найсприятливіші можливості для плідної діяльності нашої держави на світовій арені. У контексті цих історичних документів слід розглядати правову основу у відновленні дії в повному обсязі українсько-турецького Договору так само, як і останні події у взаєминах обох країн... Серед них такі, як підписання в березні 1991 року Декларації про принципи та цілі відносин між двома державами, Протоколу про співробітництво у сфері телекомунікацій...

В. Дурдинець повідомив також про майбутній візит Президента України Л. Кравчука до Туреччини на початку травня цього року.

Артем ПРОХОРЕНКО.

ДАВАЙТЕ ДРУЖИТИ РЕГІОНАМИ

Днями в столиці України перебувала представницька делегація провінції Хейлунцзян з Китайської Народної Республіки на чолі із заступником голови народного уряду провінції Ду Сяньчжуном. Мета її приїзду — встановити та налагодити широкі ділові зв'язки у сфері торгівлі та виробництва товарів народного споживання.

Гості мали грунтовні бесіди з колишнім міністром зовнішньоекономічних зв'язків України В. Кравченком, заступником міністра економіки Ю. Двойних, заступником голови Укоопспілки В. Паламарчуком.

Делегація також зустрічалася з членом Президії, головою постійної Комісії Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці М. Білоблоцьким.

Лейтмотивом усіх розмов була взаємна зацікавленість сторін у розвитку регіонального економічного співробітництва, взаємному обміні технологіями виробництва товарів легкої та харчової промисловості.

Як підкреслив керівник делегації, провінція Хейлунцзян хоче і має широкі можливості для створення спільних підприємств, вкладення інвестицій у розвиток промисловості по виробництву товарів народного споживання в Україні. Наші прагнення, заявив Ду Сяньчжун, збігаються в основному — зробити все, щоб через ефективне співробітництво поліпшувати добробут людей. У цьому, власне, вся суть нашого перебування на гостинній українській землі.

Китайці також запросили офіційних представників України та керівників підприємств взяти участь у третьому традиційному Харбінському ярмаркові, який працюватиме з 15 по 24 червня 1992 року.

Людмила КОХАНЕЦЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ЗА КИЇВСЬКИМ ЧАСОМ

Кабінет Міністрів України прийняв постанову про порядок обчислення часу на території України.

Запроваджується час другого часового поясу (київський час) з переведенням щорічно годинникової стрілки в останню неділю березня о 2 годині на 1 годину вперед і в останню неділю вересня о 3 годині на 1 годину назад.

Установлено, що рух залізничного, водного, повітряного і міжміського автомобільного транспорту загального користування, а також робота міжміського телефонного і телеграфного зв'язку на території України здійснюється за київським часом. Лічба суднового часу в морі проводиться за міжнародною системою часових поясів. При перебуванні суден на рейдах і в портах інших держав використовується час, який там установлено.

Міністерства і відомства України, органи місцевої влади зобов'язано забезпечити своєчасну розробку і проведення заходів щодо переходу до обчислення часу в порядку, визначеному постановою. Контроль за дотриманням установленого порядку обчислення часу, організацією робіт по оцінці його ефективності, інформуванню заздалегідь населення покладено на Держстандарт України.

Прес-служба Прем'єр-міністра України.

ПОВІДОМЛЕННЯ МІНІСТЕРСТВА СТАТИСТИКИ УКРАЇНИ

Індекс споживчих цін фіксованого набору товарів та послуг, що входять до складу мінімального споживчого бюджету, за лютий 1992 року по відношенню до рівня цін січня 1992 року склав 115,3 процента.

У постійних комісіях

ЖИТТЯ ВИПЕРЕДИЛО КОНЦЕПЦІЮ

Відтоді, як 19 червня минулого року Верховна Рада ще УРСР) схвалила Концепцію Конституції України, сталися події, що, як засвідчив, відкриваючи засідання Конституційної Комісії її голова Леонід Кравчук, визначили всю подальшу державотворчу роботу. Тому, зрозуміло, й Конституційна Комісія, і, зокрема, її робоча група мали врахувати реальні зміни в суспільстві.

Чи повинна держава керувати економікою, як конституювати адміністративно-територіальні автономії, здійснити судову реформу — ці та інші проблеми обговорювались на засіданні Конституційної Комісії. Було подано чимало слушних пропозицій.

Найгостріші дебати точились навколо питання, яким буде парламент — дво- чи однопалатним. Законопроект пропонує назву законодавчого органу — Національні Збори України. Подано два варіанти однопалатного та двопалатного парламенту. Перший варіант передбачає, що Національні Збори України складатимуться з Ради Депутатів і Ради Послів, які обиратимуться безпосередньо народом і будуть постійно діючим органом. До першої Ради входить 350 депутатів, що обиратимуться по одномандатному виборчому округу з приблизно рівною кількістю виборців строком на чотири роки. Друга — обиратиметься на основі рівного представництва — по п'ять послів від кожної області, Республіки Крим та міста Києва на чотири роки. Причому цікаво, що депутатом може бути громадянин України не молодший, ніж 25 років, а послом — не молодший, ніж 35 років, який проживає на території округу не менше як 10 років.

— Документ потрібно ретельно опрацювати, — підкреслив присутній на засіданні Конституційної Комісії Голова Верховної Ради України Іван Плющ, — з тим, щоб кожен депутат мав змогу з'ясувати для себе нові моменти законопроекту. Після прийняття проекту в першому читанні документ необхідно опублікувати для всенародного обговорення.

Члени Конституційної Комісії обговорили й пропозицію голови Конституційної Комісії Президента України Леоніда Кравчука: до 10 квітня необхідно подати всі зауваження і пропозиції, виробити документ, з якого було б видно розбіжності між концепцією та проектом, і подати його на розгляд депутатами Верховної Ради України.

Світлана ПИСАРЕНКО.

НЕ ЧЕКАТИ ВКАЗІВОК ЗГОРИ...

На цю зустріч, яка відбулася в Комісії Верховної Ради України з питань молоді, чекали давно. Вона, як кажуть, визрівала і, нарешті, достигла. Не виключено, що дорослих звернути увагу на цю проблему примусили діти. Зокрема, всі до одного вихованці хокейної СДЮШОР «Сокіл» (Київ) разом із тренерами й батьками нещодавно пікетували будинок парламенту.

— Сьогодні згадувалося про виділення з державного бюджету 300 мільйонів на розвиток дитячого спорту. Наскільки реально все це? — запитав голову комісії **Анатолія МАТВІЄНКА.**

— Міністерство фінансів, представник якого Анатолій Михайлович Бачинський взяв участь у нашому зібранні, готувало проект бюджету, який внесено до Кабінету Міністрів. Безперечно, з урахуванням позиції громадськості, спортивних комітетів, Міністерства України у справах молоді і спорту, нашої комісії постараємося вплинути на керівництво держави, щоб воно змінило точку зору на розвиток спорту в Україні і дитячо-юнацького, зокрема. Ті 300 мільйонів, про які згадувалося,— певне свідчення про те, що ситуація має змінитися на краще.

Але прозвучала й заява Міністерства праці. Мовляв, все зроблено, ми готові, але чекаємо чергових вказівок. Але ж, даруйте, з вересня минулого року не виконується стаття Закону про освіту. Через це тренери і працівники ДЮСШ не отримують відповідної зарплати. А тут на якісь вказівки ще чекають. Шкода, що ніяк не викорінюється та заскорузла, застаріла психологія: ні кроку без відповідного циркуляра згори.

До сказаного додам, що до тих мільйонів, про які згадувалося, слід причулити й президентський Указ (його проект підготовлено). Все це вкупі має стабілізувати й покращати становище.

— До речі, якщо не секрет, що це за Указ Президента?

— Разом із міністром України у справах молоді і спорту Валерієм Борзовим мали зустріч з Президентом. Вона відбулася саме того дня, коли в Москві оголосили Указ Бориса Єльцина про підтримку олімпійського руху в Росії. Леонід Макарович пройнявся нашими проблемами і висловив готовність надати підтримку. Він дав нам доручення підготувати документ.

— Виходить, що комісія склавши руки не сиділа. Свідчення цьому — і глибокий аналіз її членами громадської думки, і підготовка президентського Указу, нарешті, розширене засідання, на якому були присутні авторитетні фахівці, прийнято спеціальну постанову. Які основні пункти цього документа?

— Головне визначено: за рахунок чого фінансуватиметься ДЮСШ. Одні на свій кошт взяло Міністерство освіти. Решта, що належить профспілкам, військовим організаціям, фінансуватимуться державою через Міністерство України у справах молоді і спорту.

До цього додам, що обов'язково реанімуємо Всеукраїнський фонд фізкультурно-масової і спортивної роботи. Висловлено також цікаву ідею про проведення телерадіомарафону, який прислужився би справі порятунку дитячого спорту.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

За фізіологічною межею — безмежжя

23 березня відбулося засідання Комісії Верховної Ради з питань соціальної політики та праці. На ньому розглядалися, мабуть, найактуальніші для більшості жителів України питання: «Про хід реалізації Закону «Про індексацію грошових доходів населення» та новий механізм його впровадження» та «Про державну програму організації натуральної допомоги і підтримки малозабезпечених верств населення».

Вживаючи слова «більшість жителів», автор не вдавався до гіперболи, а спирався на цілком реальні цифри. За словами заступника міністра статистики І. Хайнацької, 80 відсотків населення України живуть фактично за межею бідності. До речі, про межу. Нарікаючи на ефемерність поняття «мінімальний споживчий бюджет», всі ми — і державні мужі, і, так би мовити, прості трудящі — й досі не знали конкретної цифри мінімуму. Перший заступник міністра праці І. Франдюк, який доповідав на засіданні, нарешті розкрив «карту». З'ясувалося, що до «павловського» підвищення цін мінімальний споживчий бюджет становив 110 карбованців, після торорічного квітня — 256, а нині він «доріс» до 1776 карбованців, тобто збільшився в 16 разів. Мінімальна заробітна плата ж за цей період зросла в 6,5 раза. Ось вам, бабусю, і соціальний захист.

Проте і бабуся, і всі, для кого визначений нарешті мінімум є недосяжним максимумом, можуть не дуже побиватися: для них розроблено ще одне поняття — фізіологічний мінімум. Для працюючих він становить 650 карбованців, для непрацюючих — 550. Для нетямущих пояснюю — за межею фізіологічного мінімуму... смерть.

Цікаво визначалася і сама сума. Розраховуючи вартість мінімального харчування, творці фізіологічної програми взяли за основу норми харчування у в'язницях.

Чим же можна допомогти членам і потенційним членам групи «виживання»? Навколо відповіді на це нехитре запитання і розгорнулася палка дискусія на засіданні. Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» добре діяв на перших етапах зростання цін. В умовах гіперінфляції він, на думку спеціалістів, не придатний для використання і тому його дію треба тимчасово зупинити — до кращих часів, очевидно.

На підтримку малозабезпечених верств населення протягом кварталу буде виділено 2,4 мільярда карбованців. Державна програма організації натуральної допомоги також передбачає безплатне харчування найбідніших, видачу їм зібраного в спеціальних пунктах старого одягу.

Попереду на всіх нас чекають нові випробування. Очевидно, уже в квітні знову зростуть ціни на продовольчі й промислові товари і особливо на послуги. Члени Комісії не приховували занепокоєння — треба рятувати найбільш незахищених — інакше завтра більшість з них опиниться за фізіологічною межею.

Людмила СТЕПАНЕЦЬ.

З брифінгу в МВС України

ПІВРЯДКА ВИБУХІВКИ

У № 51 (301) «Голосу України» за 20 березня цього року вже повідомлялося про пікетування Верховної Ради України представниками кримських татар.

Як повідомили керівники МВС України, під час розгону пікетників було поранено 7 співробітників органів внутрішніх справ, 4 з них госпіталізовано. За неперевіреними даними, з боку представників кримських татар постраждало 3 громадянина.

За даними МВС України, представники Центрального Проводу кримсько-татарського руху звернулись до Київського міськвиконкому за дозволом провести пікетування Верховної Ради України напередодні зустрічі глав держав СНД. Рішенням міськвиконкому № 236 від 13 березня їм це заборонили. Незважаючи на заборону, увечері 19 березня було зроблено спробу встановити намети. Рішенням № 281 від 19 березня, яке підписали голова міськвиконкому І. Данькевич, та його заступник П. Світличний, встановлення наметів представникам кримських татар дозволено у визначеному місці біля Маріїнського палацу. Відповідальність за дотримання громадського порядку покладалась цим рішенням на заступника голови меджлісу Рїфата Чубарова. Проте є у цьому рішенні піврядка, дописані чиєюсь рукою після крапки. Речення починається з малої букви, але наслідки можуть бути страшними. Дописано: «до початку сесії Верховної Ради». Міліція розгублена: знімати наметове містечко чи залишати? Хто дописав оті піврядочка? Представники кримських татар не збираються згортати намети. 23 березня до Києва прибуло ще 150 їхніх співвітчизників, загалом їх близько 500. Рішенням Верховної Ради України заборонено ставити намети перед будинком нашого парламенту. Отже, міліція знову чутиме: «Фашисти! Наша кров вилізе вам боком!»?

Катерина ВОРОНЕНКО.

* * *

До речі

Керівництво МВС України визнає вимоги кримських татар справедливими, але зазначає, що й під час пікетування дотримуватись закону необхідно.

Про що говорять

СКОВАНІ ОДНИМ ЛАНЦЮГОМ

Вони поклали під ноги дерев'яні щити, повісили поряд хоругву, Державний прапор та плакати, прив'язали себе за ноги металевими ланцюгами до стовпа і оголосили безстрокову голодовку. Це сталося 15 березня цього року на території Софійського собору. А 18-го одному з них, другокурснику механіко-математичного факультету Київського державного університету імені Тараса Шевченка Миколі Сажку, виповнилося 19 років.

Другий учасник голодовки Юрій Карга є головою Київського братства апостола Андрія Первозванного УАПЦ, депутатом Київміськради і в свої 42 роки, маючи сім'ю, нещодавно постригся в ченці.

Голодуючі вимагають надати Українській автокефальній православній церкві рівні права з греко-католиками та УПЦ, повернути УАПЦ Софійський, Видубицький монастирі, церкву Феодосія Печерського в Києві, Манявський скит, Святогірський монастир у Слов'янську, Успенський собор у Харкові. Студент і чернець також ставлять питання про відставку Прем'єра В. Фокіна та голови підкомісії з релігійних питань Верховної Ради України З. Думи, які, на думку голодуючих, проводять політику дискримінації УАПЦ, вимагають ліквідувати Раду у справах релігій при Кабінеті Міністрів.

На жаль, відразу після оголошення голодовки залунали інсинуації в радіопередачах, що, мовляв, автокефалісти хочуть правити службу в самому Софійському соборі. Насправді це не так.

Враховуючи виняткове значення Софійського собору як унікальної пам'ятки національного та світового значення, Братство апостола Андрія Первозванного наполягає на консервації собору із розміщенням державних музейних служб в Братському корпусі Софії, де вони тепер і є. Інші приміщення повинні використовуватися за своїм призначенням: палати Патріарха Київського і всієї України — в Патріарших (Митрополичих) палатах Софії, Консисторія УАПЦ — в будинку Консисторії, Келійна — в Келійному корпусі, Семінарія — в корпусі Бурси, Трапезна — в Трапезній церкві.

А поки що Юрій Карга та Микола Сажок протестують голодовкою, прикувавши себе ланцюгами...

Олекса ВАЩЕНКО,
депутат Київміськради.
Фото Віталія ЛЕЩИНСЬКОГО.

Виставки

ЗАСКУЧАЛА ПИСАНКА ЗА РІДНОЮ ХАТОЮ

З давніх-давен, ще з язичеських часів, писанка символізувала для нашого народу відродження природи, незнищенність життя, добру надію. Чи не тому на Великдень дівчина дарувала своєму коханому оте маленьке мистецьке диво, розписане візерунками любові й надії. А ще побутує думка, що писанка, освячена перед Великоднем, наділена магічною силою: охороняє хату від хвороби і вогню, від іншої біди. І навіть від нечистої сили.

Ось і в далекому бразильському штаті Парана ви побачите писанку навіть у найбіднішій оселі. Бо її розмальовано дивно нагадує місцевим українцям про край їхніх предків, є символом самої України.

Саме з цієї любові до України, якої Яра й Юрій Сиротюки ніколи донедавна не бачили, а чули хіба від своїх родичів, і народився у них потяг до писанкарства. І так уже тринадцять років витворюють вони узори на курячих, гусячих і навіть перепелиних яйцях, додаючи до традиційних символів і свої деталі, свої неповторні барви. Таким чином, подружжя Сиротюків створило понад 32 тисячі писанок, які нині розміщені по цілому світу, і найперше, звичайно, у сувенірних магазинах столиці Парани — в Куритібі. Протягом останніх років самобутнє мистецтво бразильських митців українського походження широко репрезентувалося на багатьох міжнародних виставках, зокрема у Парижі, Лозанні, Берні, Кельні, Женеві й Ессені. В 1986 році у Швейцарії бразильські писанкарі одержали нагороду «Золоте яйце» — за технічність фарб, якими розписані ці маленькі шедеври.

І ось нарешті з мистецьким дивом Яри і Юрія Сиротюків мають змогу ознайомитись і в Україні, звідки починалося писанкарство. Виставка їх робіт відкрита в Державному музеї українського народно-прикладного мистецтва. За активного сприяння товариства «Україна».

— Парану ще називають «бразильською Україною»,— сказав під час відкриття виставки голова секретаріату товариства «Україна» С. Лазебник.— Відомий цей штат і тим, що українська мова в ньому поряд з португальською є державною і введена в тамтешніх школах як обов'язковий предмет.

— Я бачив,— продовжував Станіслав Юхимович,— як Сиротюки пишуть писанки у своїй майстерні, як їм зацікавлено допомагають діти — а їх у сім'ї митців четверо — і це так само майбутні писанкарі.

А що думають самі митці?

— Все, що ми хотіли сказати, ми сказали своїми писанками, які перед вами,— то слова Яри Сиротюк.— Так, ми бразилійці, але серцем ми завжди з Україною.

Ще одна виставка писанок подружжя Сиротюків відкриється цього тижня у Тернополі, звідки походять їхні прабатьки, де коріння їхнього роду і мистецького таланту.

Роман ВАТРИЧ.

Реалії

ЗВІРЯЮЧИ ЖИТТЯ ЗА МАРКСОМ

— Навіть сам Карл Маркс визнавав, що не можуть бути всі рівні,— каже колишній перший секретар Миколаївського обкому комсомолу, а нині — голова комісії у справах молоді облвиконкому О. Нагірний. Таким чином він прокоментував свій досить успішний «вхід» до ринку — купівлю майже нової обкомівської «Волги» за 13 тисяч карбованців.

У жовтні минулого року припинила діяльність обласна комсомольська організація. Правонаступниками ІІ конференція визнала спілку молодіжних організацій Миколаївщини та комітет у справах молоді облвиконкому. Для координації роботи у перехідний період, розподілу майна було створено робочу групу на чолі з О. Нагірним.

Насправді ж розподіл почався набагато раніше. 25 серпня бюро обкому комсомолу ухвалило: передати автомобіль ГАЗ—24—10 «Волга» комітету у справах молоді. 14 жовтня секретаріат обкому ухвалює: «За великі заслуги перед обласною комсомольською організацією продати автомобіль ГАЗ—24—10 «Волга» Олександру Івановичу Нагірному». «За» проголосували три члени секретаріату з п'яти, враховуючи й голос самого щасливчика.

— До нас приходили представники біржі, пропонували продати автомобіль за 700 тисяч карбованців,— говорить заступник голови координаційної ради спілки молодіжних організацій області Сергій Майборода.

Колишній комсомольський лідер пересувався по області виключно «Волгою». Втім, «перший» частіше бував за кордоном, ніж у віддалених районах своєї ж області. Обмінювався досвідом, ясно, за комсомольські гроші. Під час нашої зустрічі намагався переконати мене, що в Африці живуть краще, ніж у нас, і винна в усьому система...

В області йде розпродаж комсомольського майна за цінами, близькими до комуністичних. Продають, звичайно, не всім. Завідуючий фінансово-господарським відділом В. Ашихман купив автомобіль УАЗ—3303—01 за 9 тисяч карбованців. Два роки тому він же з фондів обкому комсомолу придбав ВАЗ—21063.

У вересні минулого року на пленумі обкому ЛКСМУ О. Нагірний зазначив: «Своїм народженням, славними справами і перемогами, шістьма орденами на червоному прапорі ми зобов'язані нашій державі — СРСР, а також матері й батькові — КПРС!»

Кому ж зобов'язаний він нині? Це запитання поставили недавно депутати А. Якубенко, А. Толстих, Ю. Кузовлев. І сподіваються, що сесія облради та прокуратура дадуть відповідь. А експропріація триває...

Володимир ТАРАСЕНКО.
Миколаївська область.

Реклама

Замість реклами

Гей-гей, клепаймо!

Днями на Хмельниччині побував з неофіційним візитом представник однієї з дружніх нам країн. Коли повернувся додому, наша емігрантська братія присікалася, аби розказав, що там та як.

— Гроші кують — куди нам,— якось неохоче мовив.

— Поясніть, — наполіг наймолодший, бо збирався й сам у гості на Вкраїну.

— А що там пояснювати? От приклад. У тамтешньому ресторані сидять собі, п'ють-гуляють два Івани. Коли дійшло до розрахунку, не вистачило грошей. От один і каже до другого: «Піди-но, Іване, накуй!».

О! Самі собі гроші клепають. А нам заробляти треба...

Не ручаюся, що гроші кують по всій Україні. Але що на Хмельниччині цим займаються — факт. Не вірите?

От скажіть, чи можна за хвилину борону в радкузні перекувати на десять? Ні? Можна! Навіть одному ковалю. Правда, якщо сидить він за начальницьким столом. От, скажімо, як у Кам'янці-Подільському на заводі сільгоспмашин. Тут одним махом перекували коефіцієнт 3 (як того вимагали Мінекономіки та Мінфін) на 14. Виходило, з однієї борони накували дев'ять. У такий спосіб підприємство незаконно здерло зі своїх партнерів-аграрників 8,7 мільйона дармових карбованців.

У тому ж Кам'янці-Подільському тютюнова фабрика не має своїх металоштампувальних верстатів, але таки примудрилася виклепати для себе зиск з підошов обдуреного покупця. За рахунок самовільного визначення рівня рентабельності на окремі види продукції аж у 415 відсотків незаконно вигребла з кишені споживача 5,6 мільйона карбованців. Не за рік два, а за лічені дні.

Успішно кують і на Хмельницькій кондитерській фабриці. В порядку реклами цієї пристойної фірми скажу, що її «Курочку-Рябу». «Вишню на спирту» особисто купував для дітей, але не в нас вдома, а в закордонні. Бо в магазинах Хмельницького цим і не пахне.Та одразу ж, як тільки ціни вийшли на стартові доріжки і метнулися вгору, тамтешній солодкий директор пан Василь Любовецький заволав по обласному радіо:

— Татусі й мамусі, бабусі й нянюсі, купуйте діткам цукерусі!

А «цукерусі» кусаються, як скажені пси. Та смільчаків знайшлося рівно стільки, скільки треба, щоб фабрика змогла незаконно прицукерити до свого бюджету 2,3 мільйона карбованців.

Словом, пошесть грошоклепання уразила хмельницьких виробничників, перетворившись на справжню епідемію. Мовляв, усе сьогодні дорожчає, а чим ми гірші? Навіть якщо карколомна ціна ні до чого не прив'язана, а взята, можна сказати, зі стелі.

У цій естафеті здирництва не проминули моменту прихопити зайвий мільйон Городоцький молочноконсервний комбінат та облагрооб'єднання, півмільйона — Кам'янець-Подільський консервний завод, по четвертинці мільйона — обласне об'єднання хлібопродуктів та Деражнянське міжгосподарське підприємство... Найменший керівник у цій спіралі прагнув, не збільшуючи обсягів виробництва, наклепати побільше грошей. Дармових.

І якби не втручання державної інспекції цін по Хмельницькій області, підприємці і далі вішали б легковірним споживачам локшину на вуха, пояснюючи фантастичний злет цін підступами імперських сил й примхами ринку.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

ІНДІЯ ЧЕКАЄ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Наш співрозмовник — Генеральний консул Індії в Одесі А. Г. САРМА.

—Вже більш як три десятиліття діє генеральне консульство Індії в Одесі. Це, треба розуміти, посприяло тіснішим контактам з учорашньою союзною республікою. Наша бесіда проходить напередодні візиту Президента України до вашої країни. Чи закладено, на вашу думку, в минулому підвалини для більш динамічного розвитку зв'язків між Індією й Україною?

— Хочу зазначити, що Україна — одна з найближчих Індії серед республік колишнього Союзу. Маю на увазі насамперед те, що всі наші зв'язки — економічні, торговельні, культурні, суто людські — реалізувалися здебільшого через українські чорноморські порти. Проблема, правда, донедавна полягала в тому, що її можливості прямих контактів з нашою країною були обмежені. Та й ми самі далеко не завжди могли простежити, куди йдуть, скажімо, наші товари, подобаються вони людям України чи ні. Зате ми знали, що постачає нам Україна. І цінували це.

Україна й Індія, вважаю, мають багато спільного. Їм є навколо чого будувати свої відносини. Взяти хоча б сільське господарство. У нас воно, базуючись на фермерстві, досягло непоганих результатів: країна сама себе забезпечує продовольчим зерном. Думаю, ми могли б поділитися досвідом з українським селянством, яке, знаю, також прагне господарювати вільно. Та й взагалі взаємокорисно співробітничати нам у постачанні обох народів продовольством, предметами широкого вжитку. Водночас ми зацікавлені у подальшому сприянні з боку вашої держави в розвитку енергетики, важкої індустрії Індії та налагодженні тісніших культурних контактів.

Для всього цього нині створено хороші можливості через безпосередні зв'язки наших країн.

— Ви вже третій рік працюєте в Одесі Генеральним консулом. Саме на цей час припав і розпад СРСР, й утворення на його території самостійних держав. Як ви сприймаєте те, що відбувається? Як оцінюєте процеси в Україні після здобуття нею незалежності?

— Ми поважаємо вибір народу України. Індія стала однією з перших держав, що визнали її. Тепер залишається активніше працювати з метою дальшого налагодження співробітництва у всіх сферах.

Маємо працювати над спільними проектами, обмінюватися передовими технологіями, створювати спільні підприємства. Тут, в Одесі, одне з них (не без допомоги Генерального консульства) незабаром почне працювати. А в Індії тих, хто бажає мати з Україною справи, повірте, дуже багато.

— У столиці нашої держави Києві поки що немає індійського посольства. Ваше Генеральне консульство в Одесі — досі єдине дипломатичне представництво в Україні. Яку роль відводите ви йому в налагодженні прямих зв'язків між нашими державами?

— Щодо посольства в Києві, то ми сподіваємося, що найближчим часом, після візиту Президента Кравчука до нашої країни, його буде відкрито. А нині, справді, побільшало турбот у співробітників Генерального консульства в Одесі. З відкриттям у Києві нашого посольства більша частина таких турбот перейде до нього. Проте Генеральне консульство в Одесі, як і раніше, займатиметься судноплавними проблемами, що являють у цьому регіоні інтерес не тільки для Індії та України, а й багатьох держав СНД. Сподіваємось, що і в цій, і в інших сферах зможемо немало зробити й для реалізації тих нових домовленостей, яких буде досягнуто під час візиту Президента України до Індії.

— Ви очікуєте, що цей візит надасть індійсько-українським взаємовідносинам нового імпульсу?

— Ми в цьому абсолютно впевнені. Леонід Кравчук, ще не будучи Президентом України, відвідував нашу країну. У нього залишилися, як він мені нещодавно розповідав, найприємніші спогади про ті теплі зустрічі, які він мав на нашій землі. Тепер він представлятиме там народ України як його Президент. Недавно пан Кравчук зустрічався з нашим Прем'єр-міністром у Швейцарії. Мали тісні контакти наші уряди.

Переконаний, що будуть нові важливі домовленості — і ми, і ви готові до цього. Можна не сумніватися, що глава вашої держави знайде повагу й взаєморозуміння в офіційних та ділових колах Індії, відчує тепло й щирість найкращих побажань індійського народу народові українському. Індія чекає Президента України.

Інтерв'ю провів Георгій ВОРОТНЮК, власний кореспондент «Голосу України».
Одеса.

Експрес-новини

Міністри закордонних справ країн — учасниць НБСЄ підписали на нараді в Хельсінкі договір «відкрите небо», згідно з яким держави — члени НАТО, а також Україна, Росія, Білорусь, Польща, Угорщина, Болгарія, Чехо-Словаччина й Румунія відкриють свій повітряний простір для розвідувальних польотів. На порядку денному наради також питання про скорочення ядерних та звичайних озброєнь.

* * *

Президент США Буш зустрівся з групою сенаторів, які побували в Україні й Росії і представили звіт з рекомендаціями щодо поліпшення зв'язків з країнами СНД, зокрема, у справі конверсії та знищення ядерних арсеналів. За словами сенаторів, Буш розглядає низку законодавчих актів про внески США у фонд стабілізації карбованця.

Президент Сполучених Штатів також закликав конгрес продовжувати фінансування програми СОІ, підкресливши важливе значення системи протиракетної оборони в епоху розповсюдження зброї.

* * *

Учора в Південній Кореї відбулися парламентські вибори. Передбачається, що правляча коаліція трьох партій збереже більшість у парламенті. Згідно із заявою Президента Ро Де У виборці також мали визначити майбутній політичний курс країни, зокрема щодо возз'єднання Корейського півострова.

* * *

Постійний представник Франції в ООН Меріме заявив, що його країна, Великобританія й США вирішили поки що не добиватися санкцій проти Лівії, яка не видає своїх громадян, звинувачених у тероризмі. Однак відстрочка розрахована лише на кілька днів і Лівія має реагувати без зволікань.

Проблеми

ПАЛЬНЕ ТІЛЬКИ ЗА ВАЛЮТУ

Важкі часи настали для латвійських авіаторів. Якщо уряд не вирішить проблеми з пальним, то фірма «Латвійські авіалінії» припинить свою діяльність. Бо за всі енергоносії нині доводиться платити валютою. Не вдався задум фірми організувати комерційний рейс до Москви. Бажаючих придбати квитки за 2 тисячі карбованців або 15—17 доларів США виявилося не так багато. Щоб літак не летів напівпорожнім, в останню мить довелося продати квитки по 240 карбованців.

Микола СТАНОВИЧ.

Власкори повідомляють

Алма-Ата

ЧИ ПОВЕРНЕТЬСЯ РІДНА МОВА!

Керівник української секції Цілиноградського культурно-просвітнього й суспільно-політичного центру «Лад» Зіновій Грицуляк закликав земляків до відродження національної самосвідомості. Він констатував: українці втрачають мову своїх предків. За переписом 1989 року, з 73 тисяч 710 українців цієї області лише 27 тисяч 283 назвали її рідною. Активісти секції намітили провести опитування, в якому будуть такі запитання: чи хочуть українці мати музей, а також свої дитячі садки й школи, чи потрібна їм програма українських телепередач? Секція збирається також випускати газету рідною мовою. Але чи повернеться вона в будинки казахстанських українців? На це запитання відповість час.

Тетяна КОСТЮК.

Душанбе

«СПАСИБІ ТОВАРИШЕВІ СТАЛІНУ»

На карті Таджикистану немає більше Комуністичного району. Верховна Рада республіки на прохання місцевих жителів перейменувала район на Гозімалікський.

Певне, такі питання ще не раз розглядатимуться в стінах парламенту, адже карта гірського краю досі рябіє від політично застарілих назв. Як і раніше, існує Ленінабадська область і Ленінградський район, багато господарств мають імена партз'їздів. Свого роду унікум зберігся, за деякими відомостями, в глибинці — відділення одного з колгоспів має горде ім'я... НКВС. Якщо врахувати, що ще два роки тому в центрі Душанбе на дитячому садку красувався напис: «Спасибі товаришеві Сталіну за наше щасливе дитинство», то можна уявити, які «перли» комуністичної пропаганди можна знайти в глухих гірських селищах.

Юрій КАРП.

Бішкек

НІЯКОЇ ПОЛІТИКИ!

Створено координаційну раду офіцерів військових частин і військових закладів, дислокованих на території Киргизстану. У програмних документах цього громадського органу наголошується на принципі невтручання в будь-які політичні події. Головне завдання ради — розв'язання проблем соціального й правового захисту військовослужбовців та їхніх родин.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Попередження

ЯК ПО-ЯГНОБСЬКОМУ «САЛО»?

300 мешканців Ягнобської ущелини в Таджикистані розмовляють на діалекті давньої (тепер вважається мертвої) мови, якою на початку нашої ери розмовляла майже вся Середня Азія. Завдяки підручнику, надрукованому спеціально для них у республіканському видавництві «Маоріф», вони дістануть, нарешті, можливість читати й писати своєю рідною говіркою.

У VIII столітті нашої ери предки ягнобців врятувались у горах від арабських завойовників. Проживаючи в глухій ущелині, вони протягом століть не втратили свою мову й культуру в цілому, основану на вогнепоклонстві.

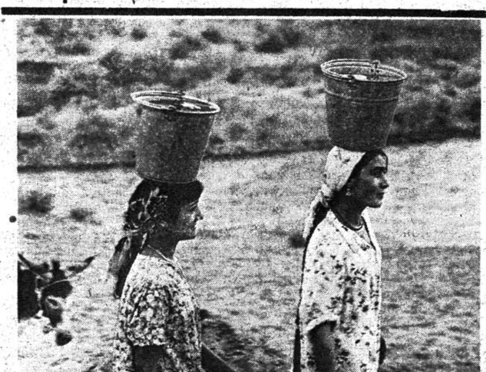
Вони ніколи не знали лука, а полювали лише з допомогою собак і палиць. Ще й сьогодні ягнобці мешкають у будинках, в яких немає електроенергії. В ущелині відсутні дороги. Усі спірні питання вирішуються без міліції та представників сільських Рад — ні того, ні другого тут просто-напросто немає. Зміни зачепили хіба що віру: сюди проник іслам.

Громадськість Таджикистану занепокоєна подальшою долею цього острівця давньої цивілізації. Серед тих, хто ратує за відродження ягнобської культури, — Євгеній Гуртученко, українець за національністю, один з керівників цілинного Зафаробатського району на півночі Таджикистану. Вільно володіючи російською, таджицькою та узбецькою мовами, він взявся за вивчення ягнобської. Укладає словник цієї мови. На моє запитання, чи володіє він українською, — Євгеній Олексійович відповів, що ні. «Це не провина, а біда таких, як я, хто народився й виріс далеко від батьківського краю. Лише на таджицькій землі таких тисячі».

За іронією долі, і сам Гуртученко, і такі ж, як і він, що були відлучені від рідних коренів, потребують не меншої, коли не більшої підтримки, ніж ягнобці. Можливо, знайдуться подвижники в Товаристві української мови чи у Фонді культури України, які реально потурбуються про своїх однокровців, з цієї далекої середньоазіатської республіки. Інакше наші корені й зовсім загубляться. Не те, що поезії Шевченка, а й навіть звичайні для українців слова як «галушки» та «сало» звучатимуть швидше по-ягнобському.

Юрій КУШКО.
Душанбе.

Фотофакт

Терпіння залишається характерною рисою дівчат Середньої Азії. Без нього неможливо вправно балансувати з повним по вінця відром на вузенькій гірській стежині. А скільки потрібно ще того терпцю, коли навіть водопровід, відомий рабам Риму, у високогірних селищах така ж рідкість, як і комп'ютер. Тут і рятує бабусин метод. Головне — посміхатися, щоб дорога була коротшою і вантаж життя легшим.

Знімок Геннадія РАТУШЕНКА.

Подробиці

А ЗА ДУШЕЮ — НІ КОПІЙКИ...

В Алма-Аті пройшов 19-й з'їзд Соціалістичної партії Казахстану (СПК). До порядку денного було включено 6 питань. Згідно з доповіддю, чисельність СПК — 46 тисяч чоловік.

На з'їзді заявлено, що СПК — партія демократичних реформ і їй необхідно сьогодні виробити стратегію й тактику в боротьбі за місце в органах влади всіх рівнів.

У міжнародних зносинах партія має намір розвивати контакти як зі Сходом, так і з Заходом. На з'їзді йшлося також про можливість входження СПК до Соцінтерну. Що ж до фінансів, то на рахунку партія має всього 425 тисяч карбованців. І будуть вони «з'їдені» з'їздом. Тож за душею в соціалістів, за твердженням доповідачів, ані копійки.

У роботі з'їзду взяли участь представники дружніх партій Китаю, Греції, Росії, Узбекистану. З'їзд прийняв програму і статут партії. Що ж стосується голови СПК, то ним став народний депутат Республіки Казахстан, відомий письменник А. Алімжанов.

Тетяна КОСТІНА.

АБО ДОРОГО, АБО НІЧОГО

НАДАННЯ ПІЛЬГОВОГО КРЕДИТУ БУДІВЕЛЬНИКАМ — РЕАЛЬНИЙ ШЛЯХ ПІДТРИМКИ ГАЛУЗІ

На запитання нашого кореспондента відповідає президент Української державної будівельної корпорації Володимир ПЛІТІН.

— Володимире Никифоровичу, як почуває себе галузь після лібералізації цін і які суми тепер стоятимуть у кошторисах на будівництво, бо ж основну вартість становлять матеріали та конструкції?

— На матеріали припадає понад 60 відсотків усієї вартості будови. Будівництво є найбільш матеріаломісткою галуззю, а тому не важко збагнути, в якому становищі ми опинилися й що чекає замовників. За вільними цінами металопрокат подорожчав у 30—40 разів, цемент — у 15, цегла — у 20 разів. Якщо два роки тому одна цеглина коштувала 6 копійок, торік — 13, то сьогодні її ціна зрівнялася з ціною білого батона, тобто коштує 3 карбованці. Про столярні вироби з деревини годі й казати: ціна віконного блока сягнула півтори тисячі карбованців.

— Чи є надії на поліпшення забезпечення будов лісоматеріалами? Для будівельників, як і для шахтарів, це найболючіше питання, бо власних ресурсів в Україні обмаль. Вони є в Росії, але...

— ...але відносини з Росією складаються не так, як того хотілося б. Чого, наприклад, варті слова Б. Єльцина про «прозорі кордони» між державами СНД, коли наша корпорація постійно стикається з фактами невиконання російськими партнерами домовленостей та затримкою адресованих нам вантажів. Вважаю, що пекучу проблему лісу треба негайно розв'язувати на найвищому рівні. Слід, нарешті, й Міністерству економіки України поставити крапку в питанні забезпечення всіма матеріальними ресурсами об'єктів державного замовлення, і насамперед житла.

— Минулого року ваша корпорація побудувала 5 мільйонів квадратних метрів житла, а її потенційні виробничі можливості — 8 мільйонів, або 150 тисяч квартир щорічно. Чи можна сподіватися на зміну ситуації на краще?

— На жаль, підвищення цін та збільшені податки оптимізму не додають. Будівельні корпорації поставили собі за мету утриматися на торішньому рівні, як би важко це не було. Проте дуже багато залежить не від нас. Услід за матеріалами, енергоресурсами, транспортними послугами вартість будівництва підвищується у 5—10 разів. Після сплати податків та відрахувань у наших замовників просто не вистачить коштів. Це стосується як промислових підприємств, так і місцевих Рад, кооперативів та індивідуальних забудовників. Тобто коло, розпочате підвищенням цін на матеріали, замкнеться.

За нової системи оподаткування трудові колективи повинні будуть з свого прибутку віддавати майже удвічі більше. Це позбавить їх можливостей нарощувати виробничі потужності, розвивати соціальну сферу. Для будівельників це означає, з одного боку, значне скорочення обсягів робіт і вивільнення робітників, а з другого — різке зменшення фонду для розвитку власної виробничої бази. А з урахуванням 28-відсоткового податку на добавлену вартість відбувається фактично подвійне оподаткування фонду оплати праці. Це викличе зниження заробітної плати будівельників, розлад у виробництві, що в подальшому неминуче відіб'ється на всіх галузях господарства України.

— Указом Президента України від 31 січня «Про заходи щодо стабілізації цін і стримування інфляції» вже внесено певні корективи. Наприклад, для промисловості будівельних матеріалів встановлено граничний рівень рентабельності 30 відсотків.

— Повною мірою це справі не зарадить — тільки вартість матеріалів зменшиться на 10—15 відсотків відносно тієї ціни, що монополісти заправили після 2 січня. Але залишаються ті непомірні податки та відрахування, що їх записали наші законодавці. Якщо підрахувати всі накрутки на фонд оплати праці та доход, то робітникові треба нарахувати втричі більше, ніж він одержить за платіжною відомістю з каси. Та в умовах нестримної інфляції соціально захищати населення все ж краще не додатковими виплатами знецінених грошей, а через розширення можливостей трудових колективів та виконання загальнодержавних соціальних програм. Це будівництво житла, соціальної сфери, створення нових робочих місць та потужностей для виробництва товарів народного споживання. Будівельники в цьому візьмуть найактивнішу участь.

Сьогодні ж ми майже зупинились. Справа в тому, що працівники Мінекономіки та Мінфіну, не враховуючи реальностей, дали вказівку переоцінити залишки матеріалів на виробництві лише в три рази, коли фактичне зростання на порядок вище. Цей «прорахунок» відразу залишив наші колективи без необхідних оборотних коштів і водночас створив умови для нечесних ділків зіграти на різниці цін. Будівельники корпорації на цьому втратили більш як дев'ять мільярдів карбованців і тепер практично не мають можливості розрахуватися з постачальниками. Виробництво поставлено на межу зупинки, бо Кабінет Міністрів та Національний банк поки що неспроможні вишукати кошти для підтримки, хоч би у вигляді пільгового кредиту.

— Закінчення розмови вийшло дещо песимістичним.

— Це не песимізм, а наголошення на тих заходах, які має здійснити уряд, щоб допомогти будівельникам корпорації повною мірою використати всі свої можливості задля розбудови економіки України.

Розмову вів Віталій КОВАЛИНСЬКИЙ.

Київ.

ПІДТРИМАЛИ ФЕРМЕРІВ

У наш важкий час кожний оптимістичний факт тішить особливо. А тому із задоволенням розповідаємо про нестандартні рішення в аграрному секторі Дніпропетровщини.

Залишаються лічені дні до початку польових робіт. І якщо в колгоспах та радгоспах до них готуються як завжди, турбуючись про ремонт техніки, про пальне, добрива, то у фермерів — інакше. Закон про розвиток фермерських (селянських) господарств дав могутній поштовх для розвитку цієї форми господарювання. На Дніпропетровщині буквально протягом кількох місяців районні сесії виділили землю більше ніж 500 фермерським господарствам. Але в тому-то й річ, що ці вже тисячі гектарів добротної орної землі більшості фермерів обробляти просто нічим. Немає в них головного — технічних засобів.

Тут саме підоспіла ініціатива начальника обласного управління сільського господарства та продовольства, депутата Верховної Ради України Павла Івановича Лазаренка.

Ідея створення своєрідних машинно-тракторних станцій для обслуговування дрібних фермерських господарств з'явилася давно, але вперше — не на словах, як-то було досі, а на ділі — втілюється в Дніпропетровській області. Річ у тім, що придбати засоби виробництва для обробки своєї ділянки в 20—50 гектарів фермер не в змозі. В нашій асоціації фермерів є рознарядка на придбання техніки. Її направило Міністерство сільського господарства. Для фермерів виділено 68 тракторів та 18 автомобілів. Але ціна одного трактора Т-150, МТЗ-80, ЮМЗ-6 — від 283 до 300 тисяч карбованців. А тепер уявіть: якщо фермер візьме кредит для придбання трактора з причепом, то для цього йому буде необхідно не менш як 500

Попереднє знайомство

тисяч карбованців. Лише оплата відсотків складе понад 100 тисяч карбованців за рік. Практично фермер працюватиме лише на те, щоб сплатити ці неймовірні відсотки.

Усе це й було взято до уваги керівниками управління сільського господарства та продовольства Дніпропетровщини.

Взаємовідносини обласної організації фермерів та агрокомплексу вийшли на той рівень, коли сильний аграрний комітет переходить до реальної допомоги неміцним фермерським господарствам, тобто приватному підприємництву.

Ми й раніше бачили в П. Лазаренкові новатора на селі. Але путами адміністрування, командування зверху він був теж скутий. А тому великомасштабна допомога фермерам уже цією весною — це прорив нових віянь.

За ініціативою П. Лазаренка в Новомосковському районі на базі РТП створено перші на Україні машинно-тракторні станції по прокату техніки для обслуговування фермерських господарств.

Серед традицій селянина завжди переважали поважне ставлення до сусіда, допомога та взаємовиручка. Але те, що зробило в ці дні обласне управління сільського господарства та продовольства щодо фермерів, важко переоцінити. Всім відомо, як колгоспам і радгоспам цього року нелегко. Нова сільгосптехніка практично не купується через небувалу дороженечу. І все-таки для нас придбали 10 новеньких тракторів ЮМЗ-6 і безплатно передали їх обласній асоціації фермерів. А нині на кількох ремонтних підприємствах повним ходом йде відновлення десятків землеобробних знарядь — усе це теж безплатно буде передано дніпропетровським фермерам. Вирішується питання і про придбання комбайнів. Починаючи з 1 квітня, станції прокату Новомосковського й Кільченського відділень РТП розпочнуть роботи на полях фермерів згідно з їхніми заявками.

Усі питання роботи нової структури обслуговування дрібних приватних господарств тісно пов'язані з відділами управління сільського господарства та продовольства; в координації робіт беруть участь представники фермерів. Розроблюються умови, цінова політика. Саме таке співробітництво сприятиме тісному єднанню всіх форм власності в сільському господарстві для виконання спільних завдань по забезпеченню населення продовольчими товарами. Гадаю, запропонований спосіб набуде широкого розвитку в Україні, оскільки саме він різко підвищить коефіцієнт використання техніки й розв'яже проблему швидкого оснащення фермерських господарств, кількість яких зростатиме.

І вкрай важливо, що саме Павло Лазаренко, висококласний спеціаліст сільського господарства призначений Представником Президента у Дніпропетровській області. Це дає надію на кардинальні зрушення на селі.

Михайло САЄНКО, голова Асоціації фермерів Дніпропетровської області.

ПРАЦЮЙТЕ, А МИ ПОДІЛИМО

Напевно, таким принципом керується керівництво Укрфірми «Меблі», перешкоджаючи колективові київського «Будинку меблів» взяти магазин в оренду.

Репліка

Справа тягнеться вже півтора року, а колектив ніяк не може домогтися від вищої організації згоди. Що з того, що Комісія з прав людини Верховної Ради України підтримала законність його дій, що з того, що Державний комітет України по сприянню малим підприємствам і підприємництву на його боці? В генерального директора Українського об'єднання фірми «Меблі» С. Сичова відповідь одна: «Не пущать». Рішення колективу перейти на оренду для нього значення не має (за чий рахунок тоді фірма існуватиме?), отже «непослушаніє» треба «прєсєчь». І робиться це досить просто. З балансу Київського об'єднання фірми «Меблі» приміщення переводять на баланс республіканського. Звичайно ж, наказом заступника міністра торгівлі В. Тимофєєва, причому без проведення інвентаризації, так, щоб ніхто й не знав про це. Навіть трудовий колектив.

І ціль для аргументації беззаконня республіканське об'єднання придумало благородну: створити на базі «Будинку меблів» спільне українсько-баварське підприємство. Звичайно, ставши його засновником. А це, як ви розумієте, годівниця непогана. А коли розганятимуть, буде куди приткнутися. Для підстраховки директору магазину пропонують посаду генерального директора СП. Заманливо, правда ж? І Україну меблями завалимо, і гроші будуть. Одне слово, все, що захочете...

Та трудовий колектив подумав: невже ми без Укрфірми «Меблі» не можемо це самі зробити? Можемо! Навіщо нам триповерхове керівництво, під яким пасинками ходитимемо, ще й годуватимемо таку «неньку»?

Подали заяву до арбітражного суду Києва. Не хочемо такого патронату. Самі, мовляв, у змозі. Виїзне засідання суду проходитиме — маєте право. І договір про перехід на оренду визнає дійсним.

Та не встигла, як то кажуть, й печатка на документі висохнути, як знову втручаються вищестоящі сили (авжеж не без них). Головний арбітр Києва, точніше виконуючий його обов'язки, А. Пінчук скасовує рішення арбітражного суду. Колектив знову дізнається про це на четвертий день.

У скрутну хвилину працівників «Будинку меблів» підтримав Печерський райвиконком, який не скасував свого рішення про реєстрацію цього орендного підприємства. Асоціація «Закарпатліс» відвантажує киянам продукцію, незабаром до Києва підуть меблі чернівецьких майстрів, львівських. Не залишили в біді земляків і київські виробничники.

Практика свідчить, що «Будинок меблів» цілком може обходитися без адміністративної надбудови — Укрфірми «Меблі». Підтверджують це й результати роботи за лютий. Підвищивши зарплату вдвічі проти січневої, орендарі з «Будинку меблів» одержали близько мільйона прибутку. В той же час фінансове становище інших київських меблевих магазинів досить скрутне.

Невже не час залишити «Будинок меблів» у спокої, дати йому можливість працювати. Невже керівники Укрфірми «Меблі» так і не можуть зрозуміти, що сьогодні за «дядька» вже ніхто не працюватиме. Колектив може його тільки найняти. Та й то за умови, що він — добрий спеціаліст.

Андрій БОЄЧКО.

Київ.

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Митний кодекс України визначає принципи організації митної справи в Україні з метою створення умов для формування ринкової економіки та зростання активності зовнішньоекономічної діяльності на основі єдності митної території, мит та митних зборів.

Цей Кодекс спрямований на забезпечення додержання митними, іншими державними органами, суб'єктами зовнішньоекономічної і господарської діяльності, а також громадянами прав та обов'язків у галузі митної справи.

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Глава І. МИТНА СПРАВА

Стаття 1. Митна справа

Порядок переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів, митне регулювання, пов'язане з встановленням мит та митних зборів, процедури митного контролю та інші засоби проведення в життя митної політики становлять митну справу.

Митна справа в Україні розвивається у напрямі гармонізації та уніфікації з загальноприйнятими в міжнародній практиці нормами та стандартами.

Стаття 2. Принципи митного регулювання

Україна самостійно визначає митну політику, створює власну митну систему та здійснює митне регулювання на своїй території.

Митне регулювання здійснюється відповідно до Кодексу, законів України та міжнародних договорів України. Україна може вступати в митні союзи з іншими державами, брати участь у діяльності міжнародних організацій з питань митної справи.

Стаття 3. Митна територія

Територія України, в тому числі території штучних островів, установок та споруд, що створюються в економічній (морській) зоні України, над якими Україна має виключну юрисдикцію щодо митної справи, становить єдину митну територію.

Стаття 4. Митний кордон

Межі митної території України є митним кордоном України. Митний кордон України співпадає з державним кордоном України, за винятком меж спеціальних митних зон. Межі території спеціальних митних зон є складовою частиною митного кордону України.

Стаття 5. Спеціальні митні зони

На території України можуть створюватися спеціальні митні зони різного типу. Статус та територія зазначених зон встановлюються Верховною Радою України відповідно до законів України про спеціальні митні зони.

Стаття 6. Спеціальні митні режими

Україна може укладати з державами двосторонні та багатосторонні договори, які на основі взаємності встановлюють спеціальні митні режими, що передбачають пільгові умови для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності цих держав.

Стаття 7. Порядок опублікування та введення в дію митних правил

Митні правила мають бути опубліковані не пізніш як за сорок п'ять днів до дати введення їх у дію.

У разі, якщо зазначені правила не будуть офіційно опубліковані, вони не набирають чинності. Якщо такі правила будуть опубліковані невчасно, датою набрання чинності буде вважатися сорок шостий день з моменту офіційної публікації. Офіційною публікацією вважається публікація у періодичному виданні Верховної Ради України або Кабінету Міністрів України. Датою публікації вважається дата фактичного виходу в світ відповідного номера цього видання.

Стаття 8. Органи державного регулювання митною справою

Регулювання митною справою здійснюють вищі органи державної влади та управління України.

Головні напрями митної політики України; структура системи органів державного регулювання митної справи; розміри мит та умов митного обкладення; спеціальні митні зони та митні режими на території України; перелік товарів, експорт, імпорт та транзит яких через територію України заборонюється, визначаються Верховною Радою України.

Забезпечення здійснення митної політики України відповідно до законів України; встановлення розмірів митних зборів і плати за митні процедури; координація діяльності міністерств, державних комітетів та відомств України з питань митної справи; проведення переговорів та укладання міжнародних договорів України з митних питань у випадках, передбачених законами України; подання на розгляд Верховної Ради України пропозицій щодо системи митних органів України здійснюються Кабінетом Міністрів України.

Спеціально уповноваженим органом державного управління в галузі митної справи є Державний митний комітет України.

Державний митний комітет України приймає нормативні акти тільки відповідно до цього Кодексу і інших законів України.

Забороняється регулювання митної справи прямо не передбаченими у законодавстві України актами і діями державних та недержавних органів.

Стаття 9. Митні органи

Безпосереднє здійснення митної справи покладається на митні органи України. Систему органів управління митною справою становлять Державний митний комітет України та митниці України.

Митні органи України при проведенні в життя митної політики розв'язують такі головні завдання:

а) захист економічних інтересів України;

б) контроль за додержанням законодавства України про митну справу;

в) забезпечення виконання зобов'язань, які випливають з міжнародних договорів України стосовно митної справи;

г) використання засобів митно-тарифного та позатарифного регулювання при переміщенні через митний кордон України товарів та інших предметів;

д) вдосконалення митного контролю й оформлення товарів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України;

е) комплексний контроль разом з Національним банком України за валютними операціями;

є) здійснення заходів щодо захисту інтересів споживачів товарів і додержання учасниками зовнішньоекономічних зв'язків державних інтересів на зовнішньому ринку за участю Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків України;

ж) створення сприятливих умов для прискорення товарообігу та пасажиропотоку через митний кордон країни;

з) боротьба з контрабандою та порушеннями митних правил;

и) співробітництво з митними та іншими органами зарубіжних країн, а також з міжнародними організаціями з питань митної справи;

і) ведення митної статистики.

Державний митний комітет України створюється Кабінетом Міністрів України. Голова Державного митного комітету України затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

Створення, реорганізація та ліквідація митниць України здійснюється Державним митним комітетом України за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

Стаття 10. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення митних органів України

Фінансування, матеріально-технічне забезпечення та створення інфраструктури митних органів України здійснюється за рахунок державного бюджету.

Стаття 11. Прапор та розпізнавальний знак митних органів України

Митні органи України, морські та річкові судна, які перебувають в їхньому розпорядженні, мають прапор. Автотранспортні засоби і повітряні судна, що перебувають у розпорядженні митних органів України, мають розпізнавальний знак.

Опис прапора і розпізнавального знака затверджується Верховною Радою України.

Стаття 12. Розміщення митниць

Митниці розміщуються:

1) на митному кордоні України, що співпадає з державним кордоном України, — у пунктах пропуску на державному кордоні України, через які здійснюється залізничне, автомобільне, морське, річкове, повітряне та інше сполучення, а також в інших районах митної території України;

2) в пунктах, розміщених на митному кордоні України, там, де він співпадає з межами спеціальних митних зон, а також на території спеціальних митних зон.

Митниця України діє в межах регіону, що визначається Державним митним комітетом України.

Стаття 13. Спеціалізовані організації митної системи

З метою забезпечення ефективної діяльності митної системи при Державному митному комітеті України можуть створюватися спеціалізовані організації по здійсненню декларування, зберігання та реалізації митних вантажів, забезпеченню технічними засобами контролю, митні лабораторії, інформаційно-обчислювальні центри, будівельні та господарські організації, кінологічні служби, установи по підготовці та перепідготовці кадрів, консультативно - інформаційні пункти та інші.

Стаття 14. Митна статистика

Митні органи України формують митну статистику. Забороняється вимагати від митних органів України подання статистичної інформації, не передбаченої державною статистичною звітністю.

Стаття 15. Терміни, що вживаються в цьому Кодексі

У цьому Кодексі розуміються:

1) під «ввезенням в Україну та вивезенням з України» — фактичне переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів;

2) під «транзитом через територію України» — переміщення товарів та інших предметів під митним контролем через територію України між двома або в межах одного пункту на митному кордоні України;

3) під «переміщенням через митний кордон України» — ввезення на митну територію України, вивезення з цієї території або транзит через територію України товарів та інших предметів у будь-який спосіб, включаючи використання з цією метою трубопровідного транспорту та мереж електропередачі;

4) під «пропуском через митний кордон України» — дозвіл митниці на використання товарів та інших предметів на митній території України та за межами цієї території з метою, заявленою митниці;

5) під «вільним використанням» — розпорядження без митного контролю на митній території України або за її межами товарами та іншими предметами, пропущеними через митний кордон України;

6) під «тимчасовим ввезенням на митну територію України та тимчасовим вивезенням за межі цієї території» — ввезення на митну територію України за умови зворотного вивезення за її межі та вивезення з митної території України за умови зворотного ввезення на цю територію;

7) під «митницею», «митним органом України» — митний орган України будь-якого рівня;

8) під «підприємством» — українські підприємства, установи та інші організації, спільні підприємства, а також будь-які іноземні суб'єкти господарської діяльності;

9) під «декларантом» — юридична та фізична особа, яка здійснює декларування товарів або інших предметів;

10) під «предметами» — будь-які предмети, що переміщуються через митний кордон України;

11) під «товарами» — будь-яка переміщувана через митний кордон України продукція, в тому числі продукція, на яку поширюються права інтелектуальної власності, послуги, роботи, що є об'єктом купівлі — продажу або обміну;

12) під «транспортними засобами» — транспортні засоби, що тимчасово прибувають на митну територію України або відбувають з цієї території та використовуються для міжнародних перевезень вантажу, багажу та пасажирів;

13) під «речами» — переміщувані через митний кордон України предмети особистого користування, в тому числі транспортні засоби індивідуального користування;

14) під «валютою та цінностями» — переміщувані через митний кордон України валюта України, іноземна валюта, валютні та інші цінності, перелік яких визначається законодавчими актами України;

15) під «предметами міжнародних, іноземних організацій та представництв» — переміщувані через митний кордон України предмети, призначені для офіційного або службового користування дипломатичних та консульських представництв іноземних держав на території України, міжнародних організацій та представництв іноземних держав при них;

16) під «зоною митного контролю» — визначена на митному кордоні України або в інших місцях територія, в межах якої митниця здійснює митний контроль.

(Продовження на 8-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про введення в дію Митного кодексу України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Ввести в дію Митний кодекс України з 1 січня 1992 року.

2. Утворити Державний митний комітет України як центральний митний орган України.

3. До приведення законодавства України у відповідність з Митним кодексом України чинні акти законодавства України застосовуються у частині, яка не суперечить цьому Кодексу. Ухвалені до введення в дію Митного кодексу України рішення уряду України у питаннях, які згідно з Кодексом можуть регулюватися виключно законодавчими актами, діють надалі до прийняття відповідних законодавчих актів.

4. Кабінету Міністрів України до 1 січня 1992 року:

прийняти рішення по забезпеченню реалізації Митного кодексу України;

подати у Верховну Раду України пропозиції про приведення законодавчих актів України у відповідність з Митним кодексом України;

привести рішення уряду України у відповідність з Митним кодексом України;

забезпечити перегляд і скасування міністерствами, державними комітетами і відомствами України їхніх нормативних актів, в тому числі інструкцій, які суперечать Кодексу.

5. Комісії Верховної Ради України у закордонних справах забезпечити контроль за виконанням цієї постанови.

Зобов'язати державні органи та установи України надсилати до Комісії Верховної Ради України у закордонних справах всі підзаконні акти, що регулюють питання митної справи, а також звіти про виконання доручень згідно з цією постановою.

Голова Верховної Ради України І. ПЛЮЩ

м. Київ
12 грудня 1991 року

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й стор.).

Глава 2.
ВЗАЄМОВІДНОСИНИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ТА ОСОБАМИ

Стаття 16. Взаємовідносини митних органів України та їх службових осіб з іншими органами, підприємствами та громадянами

Митні органи України у своїй діяльності взаємодіють з іншими державними органами, підприємствами та громадянами.

Державні та інші органи, що відповідно до законів України не здійснюють загального керівництва митною справою, не вправі приймати рішення, які входять у компетенцію митних органів України, чи іншим чином втручатися у діяльність цих органів.

Стаття 17. Взаємодія митних органів України з іншими правоохоронними органами

У разі виявлення під час здійснення митного контролю ознак злочинів, що не належать до контрабанди, начальник митного органу України чи особа, яка його заміщує, повідомляє наявні дані органам попереднього слідства.

У свою чергу інші правоохоронні органи повідомляють митним органам України наявні факти правопорушень, пов'язаних з порушенням митних правил або контрабандою.

Стаття 18. Контроль за переміщенням товарів та інших предметів через митний кордон України

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, окрім митного контролю, можуть підлягати санітарному, ветеринарному, фітосанітарному, радіологічному та екологічному контролю.

Митне оформлення може бути завершено тільки після закінчення зазначених видів контролю.

Стаття 19. Інформування суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та громадян про порядок митного оформлення

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та громадяни мають право на своєчасне і повне ознайомлення з офіційними текстами законів та інших нормативних актів, а також із змінами в них, що регулюють відносини, які прямо чи побічно стосуються митної справи.

Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності та громадяни мають право на безпосереднє одержання інформації від митних органів, які на їх вимогу можуть на оплатній основі оперативно надавати їм таку інформацію.

Стаття 20. Співробітництво митних органів України з органами іноземних держав

Під час здійснення своїх функцій митні органи України можуть співпрацювати з митними та іншими органами іноземних держав та з міжнародними організаціями.

РОЗДІЛ II.
МИТНИЙ КОНТРОЛЬ
Глава I.
ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 21. Мета митного контролю

Товари та інші предмети переміщуються через митний кордон України під митним контролем.

Митний контроль здійснюється з метою забезпечення додержання державними органами, підприємствами та їхніми службовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Стаття 22. Форми митного контролю

Митний контроль здійснюється службовими особами митниці шляхом перевірки документів, необхідних для такого контролю, митного огляду (огляду транспортних засобів, товарів та інших предметів, особистого огляду), переогляду, обліку предметів, які переміщуються через митний кордон України, а також в інших формах, що не суперечать законам України.

Стаття 23. Зони митного контролю

У пунктах пропуску через державний кордон України митниці за узгодженням з прикордонними військами встановлюють зони митного контролю.

У пунктах на митному кордоні України, що є межею спеціальних митних зон, митниця самостійно визначає території зон митного контролю.

На територіях та в приміщеннях підприємств, що зберігають товари та інші предмети під митним контролем, митниця визначає території зон митного контролю за умови виконання підприємством вимог, що забезпечують здійснення митного контролю в повному обсязі.

Переміщення товарів та інших предметів на територію зони митного контролю чи за межі такої території контролюється митницею.

Стаття 24. Період перебування товарів та інших предметів під митним контролем

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, перебувають під митним контролем:

1) під час ввезення на митну територію України з метою вільного використання — з моменту ввезення і до пропуску через митний кордон України;

2) під час вивезення за межі території України з метою вільного використання — з моменту ввезення товарів та інших предметів у зону митного контролю і подання необхідних для митного контролю документів на такі товари та інші предмети і до вивезення їх за межі митної території України;

3) під час тимчасового ввезення на митну територію України — з моменту ввезення і до вивезення за межі митної території України;

4) під час тимчасового вивезення за межі митної території України — з моменту пред'явлення митниці товарів та інших предметів і необхідних для митного контролю документів на такі товари та інші предмети і до пропуску через митний кордон України під час зворотного ввезення;

5) під час транзиту через територію України — з моменту ввезення до України і до вивезення з України.

Стаття 25. Документи, необхідні для митного контролю

Підприємства, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, а також громадяни, які перетинають митний кордон України, зобов'язані в належних випадках подати митниці необхідні для митного контролю документи.

Перелік та порядок подачі таких документів визначається Державним митним комітетом України відповідно до законодавства України про митну справу, цього Кодексу та інших актів законодавства України.

Стаття 26. Доступ службових осіб митниці на територію чи в приміщення підприємства

Службові особи митниці з метою здійснення митного контролю мають право доступу на територію чи в приміщення будь-якого підприємства, де знаходяться предмети, що підлягають митному контролю.

Глава 2.
ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 27. Використання технічних та спеціальних засобів для здійснення митного контролю

Для здійснення митного контролю можуть використовуватися технічні та спеціальні засоби, безпечні для життя та здоров'я людини, тварин і рослин, та такі, що не завдають шкоди підприємствам і громадянам.

Стаття 28. Залучення спеціалістів та експертів організацій та установ для здійснення митного контролю

У разі необхідності для участі у здійсненні митного контролю можуть бути залучені спеціалісти та експерти.

Виклик спеціалістів та експертів службовою особою митниці є обов'язковим для керівника тієї державної організації чи установи, де працює спеціаліст чи експерт.

Спеціаліст та експерт, які беруть участь у здійсненні митного контролю, мають право на відшкодування витрат, пов'язаних з явкою за викликом. За спеціалістами та експертами зберігається середній заробіток за місцем роботи за той час, що був затрачений у зв'язку з явкою за викликом.

Виплати за виклик спеціалістів та експертів здійснюються коштами митних органів.

Стаття 29. Огляд та переогляд транспортних засобів, товарів та інших предметів

З метою встановлення законності переміщення через митний кордон України транспортних засобів, товарів та інших предметів (за винятком речей), обліку, обкладення їх митом і митними зборами митниця має право провести огляд транспортних засобів, товарів та інших предметів.

Переогляд транспортних засобів, товарів та інших предметів може бути проведено при наявності підстав вважати, що переміщувані через митний кордон України транспортні засоби, товари та інші предмети містять предмети контрабанди, предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, або предмети, зазначені у статті 74 цього Кодексу.

Огляд та переогляд здійснюються тільки в присутності представника підприємства, яке переміщує такі транспортні засоби, товари чи інші предмети через митний кордон України або зберігає їх під митним контролем.

Стаття 30. Огляд та переогляд речей

При наявності підстав вважати, що громадянин переміщує через митний кордон України предмети, що підлягають контролю інших державних органів, зазначених у статті 18 цього Кодексу, обліку чи митному обкладенню а також предмети, переміщення яких через митний кордон України заборонено чи обмежено, митниця має право провести огляд, а також переогляд речей з розпакуванням багажу цього громадянина.

З метою припинення переміщення через територію України предметів, заборонених для транзиту, оглядові та переоглядові можуть підлягати речі громадян, які перетинають транзитом територію України або знаходяться в транзитній зоні міжнародного аеропорту.

Огляд та переогляд речей громадянина здійснюються в присутності цього громадянина чи його уповноваженого представника, що діє на підставі належним чином оформленого доручення.

Огляд та переогляд речей за відсутності громадянина чи його уповноваженого представника здійснюються:

1) у тому разі, коли є підстави припускати, що несупроводжуваний багаж містить у собі предмети, які становлять небезпеку для життя та здоров'я людей, тварин і рослин чи можуть завдати матеріальної шкоди громадянам та підприємствам;

2) у разі, якщо громадянин чи його уповноважений представник не з'являються протягом місяця з дня надходження речей у несупроводжуваному багажі;

3) при пересиланні речей у міжнародних поштових відправленнях;

4) у разі залишення на території України речей з порушенням зобов'язання про транзит цих речей через територію України.

Огляд та переогляд речей за відсутності громадянина чи його уповноваженого представника здійснюються у присутності представників підприємства, що здійснює перевезення, пересилання таких речей чи їх зберігання.

Про здійснення огляду та переогляду у випадках, зазначених у пунктах 1 та 2 частини четвертої цієї статті, складається акт за формою, яку встановлює Державний митний комітет України.

Стаття 31. Митне забезпечення

На транспортні засоби (в тому числі транспортні засоби індивідуального користування), приміщення, місткості та інші місця, де знаходяться або можуть знаходитися товари та інші предмети, що підлягають митному контролю, митницею може бути накладено пломби, печатки та інше митне забезпечення.

Стаття 32. Особистий огляд

Особистий огляд як виняткова форма митного контролю може здійснюватися за письмовим рішенням начальника митниці чи особи, яка заміщує його, при наявності достатніх підстав вважати, що громадянин, який прямує через митний кордон України чи знаходиться в зоні митного контролю або в транзитній зоні міжнародного аеропорту, приховує при собі предмети контрабанди чи предмети, які є безпосередніми об'єктами порушення митних правил або заборонені для транзиту через територію України.

Перед початком огляду службова особа митниці повинна пред'явити громадянину письмове рішення начальника митниці чи особи, яка його заміщує, ознайомити громадянина з його правами та обов'язками при проведенні такого огляду і запропонувати добровільно видати приховувані предмети.

Особистий огляд здійснюється службовою особою митниці однієї статі з особою, яка проходить огляд, у присутності двох понятих тієї ж статі в ізольованому приміщенні, що відповідає санітарно-гігієнічним вимогам. Доступ у це приміщення громадян, які не беруть участі в огляді, і можливість спостерігати за проведенням особистого огляду з боку таких громадян мають бути виключені. Обстеження органів тіла особи, яку оглядають, має здійснюватися лише медичним працівником.

Про здійснення особистого огляду складається протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України за узгодженням з Міністерством юстиції України.

Протокол підписується службовою особою митниці, що здійснювала особистий огляд, громадянином, який проходив огляд, понятими, а при обстеженні медичним працівником — також цим працівником. Громадянин, щодо якого було здійснено огляд, має право зробити заяву в такому протоколі.

Порядок особистого огляду визначається Державним митним комітетом України за узгодженням з Міністерством юстиції України та Міністерством закордонних справ України.

Стаття 33. Операції з товарами та іншими предметами, що знаходяться під митним контролем

Підприємство або громадянин, які переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, на вимогу митниці зобов'язані здійснювати навантаження, вивантаження, перевантаження, виправлення пошкоджень упаковки, упакування та переупакування товарів та інших предметів, що підлягають митному оформленню, а також відкривати приміщення, місткості та інші місця, де можуть знаходитись такі товари та інші предмети.

Навантаження, вивантаження, перевантаження, виправлення пошкоджень упаковки, розкриття упаковки, упакування або переупакування товарів та інших предметів, щодо яких митне оформлення не було закінчено, а також зміна ідентифікаційних знаків або маркірування, нанесених на ці товари та предмети або їх упаковку, можуть здійснюватися тільки з дозволу митниці.

Операції з товарами та іншими предметами, що знаходяться під митним контролем, здійснюються за рахунок підприємств чи громадян, які переміщують ці товари та інші предмети через митний кордон України.

Глава 3.
ОКРЕМІ РЕЖИМИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Стаття 34. Звільнення від митного контролю

Лише у випадках, встановлених цим Кодексом та іншими законами України, митниця не має права застосувати всі чи окремі заходи щодо здійснення митного контролю.

Митні пільги щодо проходження митного контролю надаються українським державним органам, підприємствам, їх службовим особам та громадянам виключно законами України.

Незастосування митного контролю не повинно озна-

(Продовження на 9-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й, 8-й стор.).

чати звільнення державних органів, підприємств, їх службових осіб та громадян від обов'язку дотримуватися порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів.

Стаття 35. Звільнення від митного огляду військових транспортних засобів та військової техніки

Військові кораблі, судна забезпечення Військово-Морських Сил, укомплектовані повністю військовою командою, та бойові повітряні судна, які проходять через митний кордон України, митному оглядові не підлягають. Судна забезпечення Військово-Морських Сил, укомплектовані змішаною командою, військово-транспортні повітряні судна та інші судна, що згідно із спеціальною заявою Міністерства оборони України виконують завдання військово-оперативного характеру, і військова техніка, яка рухається своїм ходом, при проходженні митного кордону України звільняються від огляду, якщо інше не передбачено законодавчими актами України.

Речі, що належать військовослужбовцям, не звільняються від огляду, якщо інше не передбачено законодавством України.

Командири (капітани) зазначених у частині першій цієї статті кораблів та суден, а також військових частин, до складу яких входить військова техніка, несуть відповідальність за дотримання положень цього Кодексу та інших актів законодавства про митну справу.

Іноземні військові кораблі (судна), бойові та військово-транспортні повітряні судна, а також військова техніка, що прибуває до України чи вибуває за кордон, огляду не підлягають.

Стаття 36. Спеціальні митні режими огляду речей

Митниці України за погодженням з Державним митним комітетом України можуть застосувати спеціальні митні режими щодо огляду речей.

Спеціальні режими застосовуються у випадках переміщення громадянами через митний кордон України речей, що не підлягають обов'язковому декларуванню та митному оподаткуванню і не підпадають під категорії предметів, на переміщення яких через митний кордон України встановлено заборони чи обмеження.

Спеціальні режими застосовуються в митницях, де обладнано зони (коридори) спрощеного митного контролю.

Громадяни, які проходять через зони (коридори) спрощеного митного контролю, звільняються від подання митної декларації.

Звільнення від подання митної декларації не означає звільнення громадян від обов'язку дотримуватись порядку переміщення через митний кордон України речей та інших предметів.

Громадяни, які порушили умови переходу через зони (коридори) спрощеного митного контролю, несуть відповідальність за статтями 118, 120 цього Кодексу.

РОЗДІЛ III. МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ

Глава 1. ПОРЯДОК МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ

Стаття 37. Мета митного оформлення

Переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів підлягає митному оформленню.

Митне оформлення здійснюється службовими особами митниці з метою забезпечення митного контролю та для застосування засобів державного регулювання ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через територію України товарів та інших предметів.

Операції, що входять до митного оформлення, і порядок їх здійснення визначаються Державним митним комітетом України відповідно до цього Кодексу.

Стаття 38. Місце і час здійснення митного оформлення

Митне оформлення здійснюється в місцях розташування митниць протягом часу, що встановлює митниця спільно з заінтересованими державними органами.

Митне оформлення здійснюється митницями, в зоні діяльності яких розташовані власники товарів та інших предметів, якщо інше не передбачено цим Кодексом та законодавством України.

На прохання підприємств, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, митне оформлення може здійснюватися в зонах митного контролю, зазначених у частині третій статті 23 цього Кодексу.

За рішенням Державного митного комітету України митне оформлення товарів та інших предметів певних видів може здійснюватися в окремо визначених для цього митницях.

Стаття 39. Присутність представників підприємств, а також громадян під час митного оформлення

Представники підприємств, а також громадяни, які мають належним чином оформлені повноваження щодо товарів та інших предметів, що підлягають митному оформленню, можуть бути присутніми під час такого оформлення.

У випадках, передбачених статтями 29, 30 цього Кодексу, присутність представників підприємств, а також громадян при митному оформленні є обов'язковою.

Стаття 40. Взяття проб та зразків

З метою митного контролю та митного оформлення митниця може брати проби та зразки товарів та інших предметів для проведення їх дослідження.

Проби і зразки товарів та інших предметів беруться в мінімальних кількостях, що забезпечують їх дослідження. Взяття проб та зразків, їх дослідження, а також розпорядження ними не повинно необгрунтовано затримувати пропуск товарів та інших предметів.

Підприємство чи громадянин мають право ознайомитися з результатами проведеного дослідження та подальшим розпорядженням взятих у них проб та зразків.

Проби та зразки товарів та інших предметів, щодо яких митне оформлення не було закінчено, можуть бути для контролю державними органами, що зазначені у статті 18 цього Кодексу, тільки за згодою митниці.

Порядок взяття проб та зразків, строки і порядок їх дослідження, а також розпорядження ними встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 41. Подання митним органам актів, складених підприємствами

Підприємства, що переміщують через митний кордон України товари та інші предмети, складають акти про невідповідність товарів та інших предметів даним, зазначеним у документах, необхідних для митного контролю, про пошкодження товарів та інших предметів чи їх упаковки або маркірування.

Акти, про які йдеться у частині першій цієї статті, подаються відповідним митницям України.

Стаття 42. Мова, якою здійснюється митне оформлення

Митні документи, передбачені цим Кодексом, оформлюються українською мовою або офіційними мовами митних союзів, якщо Україна є членом цих союзів.

Стаття 43. Обов'язки митниці по роз'ясненню вимог щодо митного оформлення

У разі відмови в пропуску через митний кордон України товарів та інших предметів митниця зобов'язана давати заінтересованим особам вичерпні роз'яснення вимог митного оформлення, виконання яких забезпечує можливість такого пропуску.

Глава 2. ДЕКЛАРУВАННЯ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Стаття 44. Транспортні засоби, товари та інші предмети, що підлягають декларуванню

Транспортні засоби, товари та предмети міжнародних, іноземних організацій та представництв підлягають обов'язковому декларуванню митницям України.

Предмети, не зазначені у частині першій цієї статті, декларуються митниці у випадках, які визначає Державний митний комітет України.

Стаття 45. Форми декларування

Декларування здійснюється шляхом заяви у встановленій формі (письмовій, усній тощо) точних даних про мету переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів і про самі товари та інші предмети, а також будь-яких відомостей, необхідних для митного контролю та митного оформлення.

Стаття 46. Процедура декларування

Процедура декларування, включаючи його форми та перелік даних, які належить оголосити у заяві, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Декларування транспортних засобів, товарів та інших предметів, а також предметів міжнародних, іноземних організацій та представництв здійснюється безпосередньо власником або на підставі договору іншими підприємствами, що допущені митницею до декларування.

Предмети, що переміщуються через митний кордон України громадянами, декларуються цими громадянами.

Стаття 47. Допущення до декларування на підставі договору

Допущення митницею підприємства до декларування на підставі договору здійснюється шляхом видачі такому підприємству свідоцтва про визнання його як декларанта.

Допущення здійснюється за заявою підприємства тією митницею, в зоні діяльності якої воно знаходиться.

Заяву має бути розглянуто протягом 15 днів з дня її надходження. Якщо дані заявника виявляються неповними, митниця може подати запит про них до підприємств, банків та фінансових установ, інших державних органів. При цьому строк розгляду заяви не повинен перевищувати одного місяця.

Свідоцтво в разі неприйняття його заявником протягом шести місяців з дня винесення рішення про визнання, а також у разі невиконання функцій декларанта протягом одного року з дня прийняття свідоцтва, втрачає силу.

Свідоцтво може бути скасовано митницею, яка його видала, у разі:

1) неодноразового невиконання обов'язків декларанта, передбачених статтею 48 цього Кодексу;

2) виявлення згодом недостовірних даних, що мають суттєве значення для прийняття рішення про допуск до декларування;

3) вчинення правопорушень, передбачених цим Кодексом;

4) вчинення дій, що порушують права інших підприємств або суперечать інтересам держави.

Повторну заяву про допущення до декларування може бути розглянуто через рік з дня скасування свідоцтва за умови усунення причин порушення або з дня, коли свідоцтво втратило силу.

За видачу свідоцтва митницею справляється збір у розмірі, встановленому Кабінетом Міністрів України. Збір вноситься на рахунок Державного митного комітету України.

Державний митний комітет України забезпечує офіційну публікацію переліку підприємств, допущених до декларування.

Стаття 48. Обов'язки декларанта

Декларант зобов'язаний:

1) пред'явити митниці товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України;

2) подати митниці документи, що містять дані, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення;

3) сплатити мито та митні збори, якщо товари та інші предмети підлягають митному обкладенню.

Стаття 49. Особа, уповноважена на декларування

Дії, пов'язані з декларуванням транспортних засобів, товарів та інших предметів, а також предметів міжнародних, іноземних організацій та представництв, здійснюються особою, яка є представником декларанта.

Повноваження особи декларанта має бути визначено таким чином, щоб особа могла здійснювати права та обов'язки декларанта в повному обсязі.

Митниця може вимагати від особи подання документів, що підтверджують її повноваження, а якщо є обгрунтовані сумніви в добросовісності здійснення особою дій щодо декларування, запропонувати декларанту скласти нові повноваження.

РОЗДІЛ IV. ПЕРЕМІЩЕННЯ ТА ПРОПУСК ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Глава 1. ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ

Стаття 50. Пункти переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів

Переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів здійснюється в місцях розташування митниць. В інших місцях товари та інші предмети можуть бути переміщені через митний кордон України лише за згодою митниці.

Стаття 51. Заборона та обмеження щодо переміщення окремих видів товарів та інших предметів

Ввезення до України, вивезення з України та транзит через її територію товарів та інших предметів окремих видів може бути заборонено чи обмежено законодавством України.

Заборона чи обмеження не повинні створювати невиправданих перешкод для здійснення будь-яких видів діяльності, не пов'язаних безпосередньо з обставинами, що стали причиною встановлення цієї заборони чи обмеження.

Стаття 52. Порядок переміщення через митний кордон України транспортних засобів

Транспортні засоби можуть переміщуватися через митний кордон України відповідно до законодавства України.

Транспортні засоби, включаючи транспортні засоби індивідуального користування, що перетинають митний кордон України, зупиняються у місці розташування митниці на цьому ж кордоні.

У пунктах пропуску на державному кордоні України тривалість стоянки транспортних засобів, за винятком транспортних засобів індивідуального користування, і місце цієї стоянки визначаються відповідним транспортним підприємством спільно з прикордонними військами, митницею та іншими державними органами, що здійснюють контроль, передбачений у статті 18 цього Кодексу, з урахуванням часу, необхідного для здійснення митного контролю та оформлення, а також прикордонного та інших видів контролю.

Тривалість стоянки транспортних засобів у таких пунктах не може скорочуватися на шкоду здійснення митного оформлення.

Відправлення транспортних засобів, включаючи транспортні засоби індивідуального користування, з таких пунктів здійснюється з дозволу митниці та прикордонних військ, а з інших пунктів, в яких розташовані митниці, — з дозволу митниці.

Стаття 53. Порядок ввезення на митну територію України та вивезення за межі цієї території товарів та інших предметів

Товари та інші предмети можуть ввозитися на митну територію України та вивозитися за межі цієї території відповідно до законодавства України.

Стаття 54. Порядок транзиту через митну територію України товарів та інших предметів

Транзит через територію України товарів та інших предметів здійснюється відповідно до законодавства України.

Перелік шляхів і напрямків транзиту та інші умови транзиту через територію України товарів та інших предметів встановлюються Кабінетом Міністрів України.

(Продовження на 10-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й — 9-й стор.).

Стаття 55. Порядок переміщення через митний кордон України речей

Громадяни можуть вільно переміщувати через митний кордон України будь-які речі, крім речей, ввезення яких в Україну чи вивезення з України заборонено, а також транзит яких через територію України заборонено.

Законодавством України може бути встановлено кількісні та вартісні обмеження на переміщення через митний кордон України речей окремих видів, а також підстави, при наявності яких допускається таке переміщення.

Стаття 56. Порядок переміщення через митний кордон України валюти та цінностей

Валюта та цінності можуть ввозитися на митну територію України або вивозитися за межі цієї території в порядку, що встановлюється законодавством України.

Стаття 57. Порядок переміщення через митний кордон України спадщини

Предмети, які входять до складу спадщини, відкритої в Україні чи за кордоном, можуть переміщуватися через митний кордон України в порядку, що передбачається статтями 55 та 56 цього Кодексу.

Підставою для ввезення до України предметів, що входять до складу спадщини, відкритої за кордоном, є легалізовані у встановленому порядку документи про право на спадщину та про належність цих предметів до складу спадщини.

Підставою для вивезення з України предметів, які входять до складу спадщини, що була відкрита в Україні, є документи про право на спадщину та про належність цих предметів до складу спадщини.

Стаття 58. Порядок переміщення предметів через митний кордон України громадянами, які проїжджають транзитом через територію України

До предметів, що переміщуються через митний кордон України серед ручної поклажі або в супроводжуваному багажі громадянами, які проїжджають транзитом через територію України і не знаходяться у транзитній зоні міжнародного аеропорту, застосовуються положення статей 55 та 56 цього Кодексу.

Глава 2.
ПОРЯДОК ПЕРЕМІЩЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ПРЕДМЕТІВ МІЖНАРОДНИХ, ІНОЗЕМНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ПРЕДСТАВНИЦТВ ТА ОСІБ, ЯКІ КОРИСТУЮТЬСЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ МИТНИМИ ПІЛЬГАМИ

Стаття 59. Митні пільги для дипломатичних представництв іноземних держав

Дипломатичні представництва іноземних держав на території України, за умови дотримання встановленого порядку переміщення через митний кордон України, можуть ввозити в Україну та вивозити з її території предмети, призначені для офіційного користування представництв предметів із звільненням від митного оподаткування, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Стаття 60. Митні пільги для глави дипломатичного представництва іноземної держави та членів дипломатичного персоналу представництва

Глава дипломатичного представництва іноземної держави та члени дипломатичного персоналу представництва, а також члени їхніх сімей, що проживають разом з ними, можуть ввозити в Україну предмети, призначені для їх особистого користування, включаючи предмети початкового облаштування, та вивозити з України предмети, призначені для їх особистого користування з дотриманням встановленого порядку переміщення предметів через митний кордон України і із звільненням від мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Особистий багаж глави дипломатичного представництва іноземної держави, членів дипломатичного персоналу представництва, членів їхніх сімей, що проживають разом з ними, звільняється від митного огляду, якщо немає серйозних підстав вважати, що він містить предмети, не призначені для особистого користування, або предмети, ввезення та вивезення яких заборонено законодавством України, або регулюється карантинними та іншими спеціальними правилами. Такий огляд повинен здійснюватися тільки в присутності названих у цій статті осіб або їх уповноважених представників.

Стаття 61. Митні пільги для співробітників адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави

Співробітники адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави та члени їхніх сімей, що проживають разом з ними, якщо ці співробітники та члени їхніх сімей не проживають в Україні постійно, можуть ввозити в Україну призначені для початкового облаштування предмети із звільненням від мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання, митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Особи, названі у першій частині цієї статті, вивозять з України предмети в порядку, передбаченому статтями 55, 56 цього Кодексу.

Стаття 62. Поширення митних пільг, що надаються членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу

На основі спеціальної угоди з іноземною державою митні пільги, що надаються цим Кодексом членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, може бути поширено на співробітників адміністративно-технічного та обслуговуючого персоналу цього представництва, а також на членів їхніх сімей, які не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави.

Стаття 63. Надання митних пільг консульським представництвам іноземних держав та членам їх персоналу

Консульським представництвам іноземних держав, консульським посадовим особам, включаючи главу консульського представництва, та консульським службовцям, а також членам їхніх сімей надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для дипломатичних представництв іноземних держав або відповідного персоналу дипломатичного представництва.

На основі спеціальної угоди з іноземною державою на працівників обслуговуючого персоналу консульського представництва, а також на членів їхніх сімей, що не проживають в Україні постійно, виходячи з принципу взаємності стосовно кожної окремої держави, може бути поширено митні пільги, що надаються цим Кодексом членам відповідного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави.

Стаття 64. Переміщення дипломатичної пошти та консульської валізи іноземних держав через митний кордон України

Дипломатична пошта та консульська валіза іноземних держав, що переміщуються через митний кордон України, не підлягають ні розпечатанню, ні затриманню. За умови наявності серйозних підстав вважати, що консульська валіза містить предмети, не зазначені в частині третій цієї статті, митниця може вимагати розпечатання валізи уповноваженими особами репрезентованої держави у присутності службових осіб митниці. У разі відмови від розпечатання така валіза повертається до місця відправлення.

Всі місця, що складають дипломатичну пошту та консульську валізу, повинні мати видимі зовнішні ознаки, що вказують на їх характер.

Дипломатична пошта може містити виключно дипломатичні документи та предмети, призначені для офіційного користування, а консульська валіза — тільки офіційну кореспонденцію та документи або предмети, призначені виключно для офіційного користування.

Стаття 65. Митні пільги для іноземних дипломатичних і консульських кур'єрів

Іноземні дипломатичні та консульські кур'єри можуть ввозити в Україну та вивозити з України предмети, призначені для їх особистого користування, із звільненням на основі взаємності від митного огляду, мита та митних зборів, за винятком зборів за зберігання та митне оформлення предметів поза місцями розташування митниць або поза робочим часом, встановленим для митниць.

Стаття 66. Митні пільги для представників та членів делегацій іноземних держав

Представникам іноземних держав, членам парламентських та урядових делегацій, а також на основі взаємності співробітникам делегацій іноземних держав, які приїжджають в Україну для участі в міжнародних переговорах, міжнародних конференціях та нарадах, або з іншими офіційними дорученнями надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для членів дипломатичного персоналу представництв іноземних держав. Такі ж пільги надаються членам сімей, які супроводжують цих осіб.

Членам дипломатичного персоналу, консульським посадовим особам представництв іноземних держав, членам сімей таких осіб, а також особам, названим у частині першій цієї статті, які прямують з тією ж метою транзитом через територію України, надаються митні пільги, передбачені цим Кодексом для членів дипломатичного персоналу представництв іноземних держав.

Стаття 67. Митні пільги для міжнародних організацій представництв іноземних держав при них, а також для їхнього персоналу

Митні пільги для міжнародних, міжурядових організацій та представництв іноземних держав при них, а також для персоналу цих організацій і представництв та членів сімей персоналу визначаються відповідними міжнародними угодами України.

Міжнародним неурядовим організаціям та їхньому персоналу митні пільги може бути надано законами України.

Стаття 68. Митні пільги для інших організацій та осіб

Спільним підприємствам за участю українських та іноземних юридичних осіб та громадян, іноземним підприємствам, організаціям та їхнім представництвам, а також іноземним співробітникам цих підприємств, організацій і представництв та членам їх сімей митні пільги може бути надано законами України.

Глава 3.
ПРОПУСК ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ

Стаття 69. Мета пропуску через митний кордон України товарів та інших предметів

Товари та інші предмети пропускаються через митний кордон України з метою:

1) вільного використання на митній території України або за її межами;

2) тимчасового ввезення на митну територію України чи тимчасового вивезення за межі цієї території;

3) транзиту через територію України.

Товари та інші предмети пропускаються після завершення митного оформлення в тому обсязі, який відповідає меті їх переміщення через митний кордон України.

Стаття 70. Пропуск для вільного використання

Для вільного використання пропускаються через митний кордон України товари та інші предмети:

1) за ввезення яких на митну територію України чи вивезення за межі цієї території та здійснення митного оформлення сплачено мито та збори, якщо відповідно до митного законодавства України та інших актів законодавства України такі товари та інші предмети підлягають митному оподаткуванню;

2) на ввезення яких на митну територію України чи вивезення за межі цієї території митниці подано підстави, передбачені законодавством України;

3) за зберігання та перебування яких під митним контролем митниці сплачено митні збори.

Товари та інші предмети можуть бути заявлені митниці з метою вільного використання:

1) під час переміщення через митний кордон України;

2) після пропуску з метою тимчасового ввезення на митну територію України або тимчасового вивезення за межі цієї території;

3) протягом строку зберігання під митним контролем.

Стаття 71. Пропуск з метою тимчасового ввезення або тимчасового вивезення

Товари та інші предмети тимчасово ввозяться на митну територію України чи тимчасово вивозяться за межі цієї території на строк, що не перевищує одного року з дня пропуску через митний кордон України. Згідно з заявою підприємств чи громадян цей строк може бути продовжено Державним митним комітетом України, з урахуванням тривалості господарської, наукової, гуманітарної та інших видів діяльності, що здійснюється з використанням таких товарів та інших предметів.

Тимчасове ввезення чи тимчасове вивезення товарів та інших предметів здійснюється під зобов'язання про зворотне вивезення (ввезення). Якщо інше не передбачено законодавством України, товари та інші предмети, що пропускаються через митний кордон України у таких випадках, має бути повернено на митну територію України або вивезено за її межі без будь-яких змін, крім природного зношення.

Товари та інші предмети при зворотному ввезенні на митну територію України або зворотному вивезенні за межі цієї території можуть бути пропущені будь-якою митницею. Митниця, що здійснює зворотний пропуск товарів та інших предметів, зобов'язана повідомити про це митницю, що здійснювала попередній пропуск цих товарів та інших предметів.

Товари та інші предмети під час тимчасового ввезення на митну територію України до закінчення строків, зазначених у частині першій цієї статті, має бути:

1) вивезено за межі цієї території,

2) або заявлено митниці з метою вільного використання,

3) або передано митниці з метою надання у власність держави,

4) або передано митниці для зберігання,

5) або знищено під контролем митниці, якщо такі товари та інші предмети не можуть бути використані як вироби чи матеріали.

Товари та інші предмети, пропущені з метою тимчасового вивезення за межі митної території України до закінчення строків, зазначених в частині першій цієї статті, має бути:

1) ввезено на митну територію України;

2) або заявлено митниці з метою вільного використання за межами цієї території;

3) або заявлено митниці як такі, що загинули або були знищені за межами митної території України, якщо факт загибелі або знищення підтверджується в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 72. Пропуск з метою транзиту через територію України

З метою транзиту через територію України пропускаються товари та інші предмети:

1) на транзит яких через територію України митниці засвідчено підставу, передбачену законодавством України;

(Продовження на 11-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й — 10-й стор.).

2) за митне оформлення переміщення яких через митний кордон України митниці сплачено збори.

Стаття 73. Використання товарів та інших предметів, на які встановлено митні пільги щодо обкладення митом

Товари та інші предмети, на які встановлено митні пільги щодо обкладення митом, можуть використовуватися виключно з тією метою, у зв'язку з якою було встановлено такі пільги.

Стаття 74. Товари та інші предмети, що не підлягають пропуску через митний кордон України

Не можуть бути пропущені через митний кордон України товари та інші предмети:

1. Заборонені до переміщення через митний кордон України:

а) заборонені до ввезення в Україну, до яких належать:

— предмети, що можуть завдати шкоди здоров'ю або загрожувати життю населення та тваринного світу або призвести до руйнування навколишнього середовища;

— продукція, що містить пропаганду ідей війни, расизму та расової дискримінації, геноциду та інша, що суперечить відповідним нормам Конституції (Основного Закону) України;

— товари, імпорт яких здійснюється з порушенням прав промисловості чи інтелектуальної власності;

б) заборонені до вивезення з України, до яких належать:

— предмети, які становлять національне, історичне або культурне надбання українського народу, що визначається відповідно до законів України;

— товари, експорт яких здійснюється з порушенням прав промисловості або інтелектуальної власності;

в) заборонені до транзиту через територію України, до яких належать предмети, що можуть завдати шкоди здоров'ю або загрожувати життю населення та тваринного світу або призвести до руйнування навколишнього середовища.

Конкретний перелік предметів, що підпадають під дію цієї статті, затверджується Верховною Радою України за поданням Кабінету Міністрів України.

2. Щодо яких не було здійснено митного оформлення.

3. Які переміщуються через митний кордон України з порушенням положень цього Кодексу та інших актів законодавства України.

РОЗДІЛ V. МИТО ТА МИТНІ ЗБОРИ

Глава 1. МИТО

Стаття 75. Обкладення митом товарів та інших предметів

Обкладення митом товарів та інших предметів, що переміщуються через митний кордон України, здійснюється відповідно до Закону України «Про Єдиний митний тариф».

Глава 2. МИТНІ ЗБОРИ

Стаття 76. Митні збори за виконання покладених на митницю обов'язків

За митне оформлення транспортних засобів (у тому числі транспортних засобів індивідуального користування), товарів, спадщини, речей, які переміщуються через митний кордон України (у тому числі у міжнародних поштових відправленнях та вантажем), та інших предметів, а також за перебування їх під митним контролем справляються митні збори.

Розміри митних зборів, передбачених частиною першою цієї статті, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 77. Митні збори за надання послуг у галузі митної справи

За митне оформлення товарів та інших предметів у зонах митного контролю на територіях та в приміщеннях підприємств, що зберігають такі товари та інші предмети, чи поза робочим часом, встановленим для митниці, і за зберігання товарів та інших предметів під відповідальністю митниці у випадках, коли передача їх на збереження митниці згідно із статтею 85 цього Кодексу не є обов'язковою, справляються митні збори.

Ставки митних зборів, передбачених цією статтею, встановлюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, виходячи з того, що розмір цих ставок не повинен перевищувати приблизної вартості митних послуг.

Стаття 78. Валюта, в якій сплачуються митні збори

Митні збори сплачуються як у національній валюті України, так і в іноземній валюті, що купує Національний банк України, а збори за митне оформлення товарів, що є об'єктом зовнішньоторговельних угод,— у національній валюті України та іноземній валюті.

Кабінет Міністрів України має право визначати інші випадки, коли частина суми митних зборів за митне оформлення виплачується в іноземній валюті, а також розмір такої частини.

Перерахунок іноземної валюти у національну валюту України здійснюється по курсу Національного банку України, що застосовується для розрахунків за зовнішньоекономічними операціями і діє на день виставлення митницею вимоги про сплату митних зборів.

Стаття 79. Відстрочення та розстрочення сплати митних зборів

За заявою підприємства та при наявності гарантії банку митниця має право надати відстрочення або розстрочення сплати митних зборів на строк, що не перевищує одного місяця.

Стаття 80. Використання митних зборів

Митні збори використовуються для розвитку системи митних органів України.

Державний митний комітет України готує та опубліковує щорічний звіт про витрату коштів, одержаних за рахунок митних зборів.

РОЗДІЛ VI. ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ, ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ, ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Глава 1. ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТОВАРІВ, ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ МІЖ МИТНИЦЯМИ

Стаття 81. Умови перевезення товарів та інших предметів між митницями

Товари та інші предмети, щодо яких митне оформлення не завершено, в тому числі, що переміщуються транзитом через територію України, можуть перевозитися з однієї митниці в іншу під відповідальністю підприємства або громадянина, що прийняли такі товари та інші предмети до перевезення.

Витрати на такі перевезення відшкодовуються у порядку, передбаченому законодавством України.

Стаття 82. Права та обов'язки перевізника

Підприємство та громадянин мають право не приймати для перевезення між митницями товари та інші предмети у випадках:

1) оформлення митних і транспортних документів з порушенням встановленого порядку;

2) якщо митне забезпечення, накладене на транспортний засіб та упаковку товарів та інших предметів, не виключає можливості доступу до товарів та інших предметів без порушень такого забезпечення.

Підприємство та громадянин, що прийняли товари та інші предмети для перевезення, зобов'язані доставити в митницю призначені товари та інші предмети, а також документи на них, що підлягають врученню цій митниці.

Стаття 83. Строк доставлення товарів та інших предметів, а також документів

Прийняті для перевезення між митницями товари та інші предмети, а також документи на них, що підлягають врученню митниці призначення, повинні бути доставлені в цю митницю у строк, встановлений митницею відправлення відповідно до звичайних строків доставлення з урахуванням виду транспорту, що використовується для такого перевезення, наміченого маршруту та інших умов перевезення.

Стаття 84. Заходи, що вживаються у випадках, коли транспортний засіб не зміг прибути в митницю призначення

Якщо транспортний засіб внаслідок аварії або непереборної сили не зміг прибути в митницю призначення, то вивантаження товарів та інших предметів допускається в іншому місці. В цьому випадку підприємство чи громадянин, що здійснюють перевезення товарів та інших предметів, зобов'язані застосувати всі можливі заходи для їх схоронності та здійснення митного оформлення.

Підприємство чи громадянин, що здійснюють перевезення товарів та інших предметів під митним контролем, зобов'язані доставити службових осіб митниці до місця знаходження цих товарів та інших предметів або забезпечити їх перевезення в місце розташування митниці.

Глава 2. ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ ТА ІНШИХ ПРЕДМЕТІВ ПІД МИТНИМ КОНТРОЛЕМ

Стаття 85. Товари та інші предмети, що зберігаються під митним контролем

Товари та інші предмети, що переміщуються через митний кордон України, до митного оформлення можуть зберігатися підприємством або митницею.

Підприємства зберігають товари та інші предмети тільки з дозволу митниці та під її контролем.

За перебування товарів та інших предметів під митним контролем митницею з власника товарів та інших предметів справляється збір у порядку і розмірах, що визначаються Кабінетом Міністрів України.

Збір за перебування товарів та інших предметів під митним контролем справляється незалежно від їх місцезнаходження та сплати збору за зберігання.

Стаття 86. Товари та інші предмети, що зберігаються виключно митницею

Підлягають обов'язковій передачі митниці для зберігання такі товари та інші предмети:

1) не пропущені при ввезенні на митну територію України внаслідок установлених заборон чи обмежень на їх ввезення в Україну або транзит через територію України і не вивезені з території України в день їх ввезення;

2) обкладені митом та митними зборами при ввезенні на митну територію України у разі несплати таких платежів, якщо не надано відстрочення або розстрочення їх сплати;

3) у випадку, передбаченому пунктом 4 частини четвертої статті 71 цього Кодексу.

Валюта та цінності, передані митниці на зберігання у випадках, передбачених частиною першою цієї статті, зберігаються з депонуванням у банках України.

Якщо товари чи інші предмети підлягають передачі на зберігання митниці, то за кожний день зберігання митницею товарів чи інших предметів (крім валюти і цінностей) справляється митний збір у розмірі, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 87. Склади митниць

Під «складом митниці» розуміється спеціально обладнане приміщення для зберігання товарів та інших предметів, що є власністю митниці України або використовується нею.

У разі, якщо на складі митниці буде недостатньо наявної площі чи обладнаних приміщень, начальник митниці, за погодженням з Державним митним комітетом України, може купувати або брати в оренду приміщення під склад митниці.

На складах митниць можуть зберігатися товари та інші предмети, зазначені в статті 86 цього Кодексу.

Товари та інші предмети, що не підлягають обов'язковій передачі митниці для зберігання, можуть зберігатися на підставі договору підприємств або громадян та митниці. За таке зберігання береться плата, як за надання послуг.

На складі митниці не можуть зберігатися товари та інші предмети, зберігання яких потребує наявності у приміщенні спеціального обладнання, якого немає на цьому складі. Такі товари та предмети так як і габаритні вантажі можуть за рішенням начальника митниці зберігатися на складах підприємств за митним забезпеченням.

Стаття 88. Митні ліцензійні склади

Власником митного ліцензійного складу може бути будь-яка юридична чи фізична особа, що є учасником зовнішньоекономічної діяльності, а також будь-який іноземний суб'єкт господарської діяльності за умови дотримання ними вимог законодавства України та положення про порядок відкриття та діяльності митних ліцензійних складів.

Положення про порядок відкриття та діяльності митних ліцензійних складів затверджується Державним митним комітетом України.

Ліцензія на право експлуатації митного ліцензійного складу видається Державним митним комітетом України за поданням юридичної чи фізичної особи та погодженням з відповідною митницею.

Ввезення товарів та інших предметів на митний ліцензійний склад та випуск товарів чи інших предметів з митного ліцензійного складу здійснюється відповідно до положення, що затверджується Державним митним комітетом України.

Стаття 89. Строк зберігання товарів та інших предметів

Товари та інші предмети можуть зберігатися під митним контролем протягом шести місяців, крім товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання.

Товари та інші предмети (за винятком валюти та цінностей), зазначені у статті 86 цього Кодексу, зберігаються митницею доти, доки розмір сум складських митних зборів не досягне вартості цих товарів та інших предметів.

Стаття 90. Відшкодування витрат на зберігання

Відшкодування витрат підприємств на зберігання товарів та інших предметів під митним контролем здійснюється у порядку, передбаченому законодавством України, а відшкодування витрат митниці — у порядку, встановленому цим Кодексом.

Стаття 91. Інвентаризація товарів та інших предметів, що зберігаються під митним контролем

При здійсненні митного контролю за товарами та іншими предметами, що зберігаються підприємством, митниця має право, крім здійснення інших операцій по такому контролю, проводити інвентаризацію товарів та інших предметів.

Стаття 92. Операції з товарами та іншими предметами, що зберігаються підприємством

З дозволу митниці та під її контролем підприємства, що зберігають товари та інші предмети під митним контролем, мають право здійснювати з ними такі операції:

1) підготовку їх до продажу та транспортування (роздріблення партії, формування відправок, сортування, упакування та переупакування);

2) змішування товарів (компонентів) без надання одержаній продукції характеристик, що суттєво відрізняють її від вихідних складових;

3) прості складальні операції.

Митниця має право не дозволяти проведення таких операцій, якщо підприємство не забезпечує належних умов для діяльності на його території службових осіб митниці з метою митного контролю за такими товарами та предметами.

Стаття 93. Видача товарів та інших предметів

Товари та інші предмети, що зберігаються підприємством під митним контролем, можуть бути видані лише з дозволу митниці.

Товари та інші предмети, що зберігаються як підприємством, так і митницею, можуть бути видані також осо-

(Продовження на 12-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й — 11-й стор.).

бі, якій протягом строку зберігання перейшло право власності на ці товари та інші предмети або володіння ними.

Глава 3. РОЗПОРЯДЖЕННЯ ТОВАРАМИ ТА ІНШИМИ ПРЕДМЕТАМИ

Стаття 94. Порядок реалізації товарів та інших предметів, за якими не звернувся власник

Товари та інші предмети, які зберігаються під митним контролем і за якими власник не звернувся до кінця строку зберігання, передбаченого статтями 89 та 145 цього Кодексу, підлягають реалізації відповідно до цього Кодексу.

Суми, одержані від реалізації цих товарів та інших предметів чи розпорядження ними згідно із статтею 97 цього Кодексу (за винятком зазначених у статті 86 цього Кодексу), за відрахуванням витрат за зберігання товарів та інших предметів, їх реалізацію, розпорядження ними, а також надсилання власникові відповідних повідомлень, виплачуються власникові.

Суми, одержані від реалізації або розпорядження товарами та іншими предметами, зазначеними в статті 86 цього Кодексу, власнику не виплачуються, а вносяться на рахунок відповідної митниці і використовуються на її розвиток.

За два тижні до завершення строку зберігання таких предметів митниця повинна повідомити про це їх власника.

Стаття 95. Надходження валюти України та цінних паперів України у власність держави

Валюта України, а також цінні папери, що ввозяться на митну територію України без підстав для їх ввезення, передаються у власність держави безоплатно.

Стаття 96. Митні аукціони

Товари та інші предмети, зазначені у статтях 94 та 149 цього Кодексу, а також предмети контрабанди та предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для здійснення контрабанди, реалізуються на митних аукціонах, якщо інше не передбачено законодавством України. Митні аукціони проводяться в порядку, що встановлюється Державним митним комітетом України.

Стаття 97. Порядок розпорядження окремими товарами та іншими предметами, які не підлягають реалізації на митних аукціонах

Порядок розпорядження окремими товарами та іншими предметами, що не підлягають реалізації на митних аукціонах, встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 98. Реалізація товарів та інших предметів з обмеженим строком зберігання

Товари та інші предмети, затримані митницею або за якими не звернувся власник (в тому числі затримані по справах про контрабанду та про порушення митних правил), що мають обмежений строк зберігання, можуть передаватися на реалізацію одразу ж по закінченні цього строку.

Суми, виручені від реалізації товарів та інших предметів, після утримання всіх належних зборів і платежів та оплати витрат на продаж передаються, за наявності підстав, розпоряднику таких товарів чи інших предметів за його заявою, якщо її подано не пізніш як через рік з дня продажу.

Стаття 99. Використання сум, одержаних від реалізації або розпорядження конфіскованими предметами

Суми, одержані від реалізації предметів, щодо яких митним органом або судом чи суддею з адміністративного і виконавчого провадження винесено рішення про конфіскацію (в тому числі предметів контрабанди та предметів, обладнаних спеціальними тайниками, що використовувалися для здійснення контрабанди), а також суми, одержані від розпорядження такими предметами, направляються на розвиток митної системи на рахунок Державного митного комітету України.

РОЗДІЛ VII. КОНТРАБАНДА

Глава 1. КОНТРАБАНДА

Стаття 100. Контрабанда

Переміщення товарів, валюти, цінностей та інших предметів через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, вчинене у великих розмірах, або групою осіб, які організувалися для заняття контрабандою, або з використанням для цього будь-яких форм підприємницької діяльності, а так само таке ж незаконне переміщення наркотичних засобів, сильнодіючих, отруйних, радіоактивних, вибухових речовин, зброї та боєприпасів є контрабандою і карається відповідно до кримінального законодавства.

Глава 2. КОНТРОЛЬОВАНІ ПОСТАВКИ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН

Стаття 101. Контрольовані поставки наркотичних засобів, психотропних речовин

З метою припинення міжнародного незаконного обігу наркотичних засобів та психотропних речовин і виявлення осіб, які беруть участь у такому обігу, митні органи України в кожному окремому випадку, за домовленістю з митними та іншими відповідними органами іноземних держав або на основі міжнародних договорів України, використовують метод «контрольованої поставки», тобто допускають під своїм контролем ввезення в Україну, вивезення з України або транзит через її територію наркотичних засобів та психотропних речовин, що увійшли в незаконний обіг.

Рішення про використання методу «контрольованої поставки» приймаються Державним митним комітетом України.

У разі прийняття рішення про використання методу «контрольованої поставки» кримінальна справа щодо особи, яка здійснює незаконний обіг наркотичних засобів та психотропних речовин, не порушується, а про прийняте рішення Державний митний комітет України негайно повідомляє органи прокуратури.

Глава 3. ДІЗНАННЯ У СПРАВАХ ПРО КОНТРАБАНДУ

Стаття 102. Дізнання у справах про контрабанду

Митні органи України є органами дізнання у справах про контрабанду.

Дізнання у справах про контрабанду ведеться митними органами України відповідно до законодавства України.

РОЗДІЛ VIII. ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Глава 1. ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ТАКІ ПОРУШЕННЯ

Стаття 103. Відповідальність осіб, які вчинили порушення митних правил

У цьому розділі під «особами» розуміються громадяни (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства), службові особи, а також юридичні особи.

Особи, які вчинили порушення митних правил, підлягають відповідальності відповідно до цього Кодексу, а в частині, не врегульованій ним,— відповідно до законів України.

Громадяни підлягають відповідальності за порушення митних правил, якщо на момент вчинення правопорушення вони досягли шістнадцятирічного віку.

Службові особи підлягають відповідальності за порушення митних правил, якщо в їх службові обов'язки входило забезпечення виконання вимог, встановлених цим Кодексом.

При вчиненні порушень митних правил підприємствами відповідальності підлягають службові особи — керівники цих підприємств.

Стаття 104. Незупинення транспортного засобу

Незупинення транспортного засобу (в тому числі транспортного засобу індивідуального користування), що переміщується через митний кордон України, в зоні митного контролю —

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб— до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 105. Відправлення транспортного засобу без дозволу

Відправлення транспортного засобу (в тому числі транспортного засобу індивідуального користування), що знаходиться під митним контролем без дозволу митниці України, а з пунктів пропуску на державному кордоні України — також і прикордонних військ —

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 106. Причалювання до судна, що знаходиться під митним контролем

Причалювання до судна, що знаходиться під митним контролем, інших суден та інших плавучих засобів без дозволу митного органу України —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 107. Перешкоджання доступу службової особи митного органу України до предметів, що знаходяться під митним контролем

Перешкоджання доступу службової особи митного органу України при здійсненні нею митного контролю до предметів, що знаходяться під таким контролем,—

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до половини офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб— до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати.

Стаття 108. Неподання митному органу України документів, необхідних для здійснення митного контролю

Неподання митному органу України необхідних для здійснення митного контролю документів на транспортні засоби, незалежно від подання письмової декларації, —

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб— від одного до двох з половиною офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Неподання митному органу України необхідних для здійснення митного контролю документів на товари, валюту, цінності та інші предмети, незалежно від подання письмової декларації, —

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 109. Недоставлення в митний орган України предметів та документів

Недоставлення в митний орган України у призначений строк предметів, що знаходяться під митним контролем і перевозяться з одного митного органу України в інший, а також прийнятих для вручення митному органу України митних або інших документів на ці предмети —

тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією цих предметів або без такої.

Стаття 110. Пошкодження або втрата митного забезпечення

Пошкодження або втрата пломб, печаток чи іншого забезпечення, накладеного митним органом України, —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 111. Вантажні та інші операції, що проводяться без дозволу митного органу України

Навантажування, вивантажування, перевантажування, виправлення пошкоджень упаковки, розпакування, переупакування предметів, що знаходяться під митним контролем, або зміна ідентифікаційних знаків чи маркування, нанесених на ці предмети або їх упаковку, без дозволу митного органу України —

тягнуть за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 112. Видача предметів без дозволу митного органу України або їх втрата

Видача без дозволу митного органу України або втрата предметів, що знаходяться під митним контролем, —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення або без такої, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

Стаття 113. Порушення зобов'язання про зворотне вивезення чи зворотне ввезення

Невивезення за кордон предметів, ввезених на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення чи неповернення на митну територію України предметів, вивезених за кордон під зобов'язання про зворотне ввезення, в строки, встановлені цими зобов'язаннями, —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил

(Продовження на 13-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й — 12-й стор.).

мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією цих предметів, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати, з конфіскацією цих предметів.

Стаття 114. Порушення зобов'язання про транзит

Невивезення за митний кордон України предметів, ввезених з метою транзиту через територію України в строки, встановлені митним органом України, —

тягне за собою накладення штрафу на громадян до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією цих предметів, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією цих предметів.

Стаття 115. Переміщення предметів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю

Переміщення предметів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю, тобто з використанням тайників та інших засобів, що утруднюють виявлення предметів, або шляхом надання одним предметам вигляду інших, або з поданням митному органу України як підстави для переміщення предметів підроблених документів, документів, одержаних незаконним шляхом, або документів, що містять неправдиві дані, а також документів, що є підставою для переміщення інших предметів, при відсутності ознак злочину, чи здійснення підготовчих дій до такого порушення —

тягне за собою конфіскацію предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, а також предметів із спеціально виготовленими тайниками, використаними для переміщення через митний кордон України з приховуванням предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, або накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

Стаття 116. Переміщення предметів через митний кордон України поза митним контролем

Переміщення предметів через митний кордон України поза митним контролем, тобто переміщення предметів через митний кордон України поза місцем розташування митниці або поза часом здійснення митного оформлення, при відсутності ознак контрабанди, чи здійснення підготовчих дій до такого порушення —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, а на службових осіб — до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів.

Стаття 117. Зберігання, перевезення чи придбання предметів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від такого контролю

Зберігання, перевезення чи придбання предметів, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від такого контролю, а так само предметів, щодо яких надано митні пільги по митному обкладенню, та використаних без дозволу митних органів України в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, при відсутності ознак злочину —

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати, на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення або без такої.

Стаття 118. Недекларування предметів чи декларування їх не своїм найменуванням

Недекларування предметів, що переміщуються через митний кордон України, в тому числі транзитом через територію України, тобто незаявлення за встановленою формою точних відомостей про такі предмети, а так само декларування предметів не своїм найменуванням —

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до одного офіційно встановленого на день вчинення порушення митних правил мінімального розміру заробітної плати з конфіскацією предметів, що є безпосередніми об'єктами правопорушення, або без такої, а на службових осіб — від двох з половиною до десяти офіційно встановлених на день вчинення порушення митних правил мінімальних розмірів заробітної плати з конфіскацією зазначених предметів або без такої.

Стаття 119. Використання предметів, щодо яких надано пільги по обкладенню митом, в інших цілях без дозволу митних органів України

Використання предметів, щодо яких надано пільги по обкладенню митом, в інших цілях, ніж ті, у зв'язку з якими було надано такі пільги, без дозволу митних органів України —

тягне за собою накладення штрафу на громадян і на службових осіб — від ста до двохсот процентів суми мита, не сплаченого у зв'язку з наданням пільг.

Стаття 120. Дії, що спричинили недобори митних платежів

Несплата мита та митних зборів протягом встановлених строків, а так само інші дії, що спричинили недобори митних платежів, —

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян і на службових осіб — від ста до трьохсот процентів суми несплачених митних платежів.

Глава 2. ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Стаття 121. Порядок провадження у справах про порушення митних правил

Провадження у справах про порушення митних правил здійснюється відповідно до цього Кодексу, а в частині, що не регулюється ним, — відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення.

Провадження у справах про порушення митних правил здійснюється службовими особами митних органів України.

Стаття 122. Протокол про порушення митних правил

Про вчинення порушення митних правил відповідна службова особа митного органу України складає протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України.

У протоколі зазначаються:

— дата і місце його складання,

— посада, прізвище, ім'я та по батькові службової особи, що склала протокол,

— необхідні для розгляду справи відомості про особу, яка вчинила порушення митних правил, якщо її встановлено,

— місце, час вчинення та суть порушення митних правил,

— стаття цього Кодексу, що передбачає відповідальність за порушення митних правил,

— прізвища та адреси свідків, якщо вони є,

— пояснення особи, яка вчинила порушення митних правил, відомості про предмети та документи, вилучені згідно з статтею 128 цього Кодексу,

— інші відомості, необхідні для вирішення справи.

Протокол підписується службовою особою, що його склала, а також особою, що вчинила порушення митних правил, якщо її встановлено. При наявності свідків протокол може бути підписаний також і цими особами.

У разі відмови особи, яка вчинила порушення митних правил, від підписання протоколу, у протоколі робиться запис про це. Особа, яка вчинила порушення митних правил, має право подати пояснення та зауваження щодо змісту протоколу, а також пояснити мотиви своєї відмови від його підписання. Пояснення, зауваження, а також мотиви відмови від підписання протоколу, власноручно складені особою, додаються до протоколу.

При складанні протоколу особі, яка вчинила порушення митних правил, роз'яснюються її права, про що робиться відмітка у протоколі.

Протокол, а також вилучені на підставі статті 128 цього Кодексу предмети та документи доставляються у митний орган України, службова особа якого веде провадження у справі про порушення митних правил.

Стаття 123. Доручення на провадження дій у справі про порушення митних правил

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, або начальник цього органу чи його заступник мають право доручити провадження окремих дій службовій особі іншого митного органу України.

Доручення повинно бути виконано у строк не більше п'яти днів з дня його одержання.

Стаття 124. Опитування осіб у справі про порушення митних правил

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, а також службова особа, яка розглядає таку справу, мають право провадити опитування осіб по суті справи.

Опитувані особи повинні повідомити все, що їм відомо про обставини, які мають відношення до справи про порушення митних правил.

Про опитування осіб складається протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України.

Стаття 125. Адміністративне затримання

З метою припинення порушення митних правил, складення протоколу про таке порушення при неможливості його складення на місці, забезпечення вчасного і правильного розгляду справи та виконання постанови по ній, допускається адміністративне затримання особи, що вчинила порушення митних правил, на строк до трьох годин.

Адміністративне затримання особи, яка вчинила порушення митних правил, провадиться службовими особами митних органів України за рішенням начальника митного органу України чи особи, яка його заміщає.

Строк адміністративного затримання обчислюється з моменту доставлення особи, яка вчинила порушення митних правил, в службове приміщення митного органу України чи інше приміщення, де виконання необхідних дій для цілей, передбачених частиною першою цієї статті, виявиться можливим, а особа, яка була у стані сп'яніння, — з часу її витвереження. Щодо особи, яка знаходиться у вказаному приміщенні у зв'язку із здійсненням митного контролю, строк адміністративного затримання обчислюється з моменту закінчення такого контролю.

Про адміністративне затримання складається протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України.

Стаття 126. Витребування документів, необхідних для розгляду справи про порушення митних правил

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, може витребувати документи, необхідні для розгляду справи.

Особа, якій адресовано вимогу про подання документів, зобов'язана не пізніш як у п'ятиденний строк надіслати їх службовій особі митного органу України, яка вимагає подати документи.

Стаття 127. Проведення митних обстежень

Службові особи митних органів України, які мають достатні підстави вважати, що на території або в приміщеннях підприємств, або у транспортних засобах, що їм належать, знаходяться предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, або предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, можуть проводити митне обстеження таких територій, приміщень або транспортних засобів.

Митне обстеження проводиться у присутності службових осіб підприємств, зазначених у частині першій цієї статті.

Службові особи митних органів України мають право запросити до участі у митному обстеженні спеціалістів.

Про проведення митного обстеження складається протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України.

Стаття 128. Вилучення предметів та документів

Предмети, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, предмети із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, а також документи, необхідні для розгляду справи про порушення митних правил, вилучаються.

При вчиненні порушення митних правил особою, яка не має в Україні постійного місця проживання або адреси, допускається вилучення речей, валюти та цінностей у розмірах, необхідних для забезпечення стягнення штрафу, або вартості предметів, зазначеної у частині третій статті 149 цього Кодексу.

Вилучені предмети та документи повинні бути перелічені у протоколі, що складається в передбачених цією главою випадках, або в доданому до нього описі з точним показанням кількості, міри, ваги та особливих ознак цих предметів та документів, а також вартості предметів.

Стаття 129. Оцінка вилучених предметів

Митний орган України проводить оцінку предметів, вилучених згідно з статтею 128 цього Кодексу, на підставі державних роздрібних цін, що діють в Україні, а при відсутності таких цін — на підставі висновків експертів.

Перерахунок іноземної валюти, вилученої згідно із статтею 128 цього Кодексу, у валюту України провадиться митним органом України за діючим на день виявлення порушення митних правил курсом Національного банку України, що застосовується для розрахунків за зовнішньоекономічними операціями.

Стаття 130. Пред'явлення предметів та документів для впізнання

За рішенням службової особи митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, особі, яка вчинила це порушення, а також свідку можуть бути пред'явлені предмети та документи для впізнання.

Особу, яка бере участь у впізнанні, спочатку опитують про обставини, за яких вона бачила предмети та документи, зазначені у частині першій цієї статті, ознаки, за якими вона може провести впізнання.

Предмети та документи пред'являються у групі однорідних предметів та документів.

(Продовження на 14-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Продовження. Початок на 7-й — 13-й стор.).

Пред'явлення для впізнання проводиться у присутності понятих.

Про пред'явлення предметів та документів для впізнання складається протокол за формою, що встановлюється Державним митним комітетом України.

Стаття 131. Експертиза

У разі, коли при провадженні у справі про порушення митних правил виникає потреба у спеціальних знаннях, призначається експертиза.

Рішення про призначення експертизи, прийняте службовою особою митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, є обов'язковим для експерта, якому цим рішенням доручено експертизу, або службової особи підприємства, якому надіслано рішення про призначення експерта.

Стаття 132. Проведення перевірки окремих сторін діяльності підприємств

Начальник митного органу України, службова особа якого здійснює провадження у справі про порушення митних правил, вчинене підприємством, або його заступник мають право відповідною постановою призначити перевірку діяльності підприємства, пов'язаної з порушенням митних правил.

Про результати перевірки сповіщається підприємство протягом трьох днів з дня її завершення.

Стаття 133. Недопустимість розголошення матеріалів у справі про порушення митних правил

Матеріали у справі про порушення митних правил може бути розголошено до її розгляду лише з дозволу службової особи митного органу України, у провадженні якої знаходиться ця справа, або начальника цього органу чи його заступника.

Стаття 134. Закінчення підготовки справи про порушення митних правил до розгляду

Службова особа митного органу України, у провадженні якої знаходиться справа про порушення митних правил, по закінченні підготовки справи до розгляду передає матеріали начальнику цього органу чи його заступнику, а службова особа Державного митного комітету України — уповноваженій особі цього Комітету.

Стаття 135. Органи та службові особи, уповноважені розглядати справу про порушення митних правил

Митні органи України розглядають справи про порушення митних правил. Справи про порушення митних правил розглядаються:

— від імені Державного митного комітету України — уповноваженою службовою особою цього Комітету,

— від імені митниць України — начальниками митниць чи їх заступниками.

Стаття 136. Місце розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається за місцезнаходженням митного органу України, службова особа якого здійснювала провадження у справі.

Стаття 137. Строк розгляду справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається у п'ятнадцятиденний строк з дня одержання органом чи службовою особою, зазначеними у статті 135 цього Кодексу, матеріалів, необхідних для вирішення справи.

Стаття 138. Присутність особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, при розгляді справи про порушення митних правил

Справа про порушення митних правил розглядається у присутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності.

У разі відсутності особи, яка притягається до адміністративної відповідальності, справу може бути розглянуто лише у випадках, коли є дані про своєчасне її повідомлення про місце і час розгляду справи, але від неї не надійшло клопотання про відкладення розгляду або є дані про те, що на час розгляду справи особа знаходиться поза межами України, а також у випадках, коли особу, яка вчинила порушення митних правил, не встановлено, або у випадках вчинення порушення митних правил під час пересилання предметів у міжнародних поштових відправленнях.

Стаття 139. Строки накладання адміністративних стягнень

Адміністративні стягнення у вигляді попередження або штрафу за порушення митних правил може бути накладено не пізніше двох місяців з дня вчинення порушення митних правил, а при триваючому порушенні митних правил — не пізніше двох місяців з дня його виявлення.

У випадках, передбачених статтею 141 цього Кодексу, при наявності в діях порушника ознак порушення митних правил адміністративне стягнення у вигляді попередження або штрафу за порушення митних правил може бути накладено не пізніше місяця з дня прийняття рішення про припинення кримінальної справи.

Конфіскація предметів, які є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, і предметів із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, проводиться незалежно від часу вчинення або виявлення порушення митних правил.

Стаття 140. Постанови митного органу України

Після розгляду справи про порушення митних правил службова особа митного органу України, зазначена у статті 135 цього Кодексу, виносить одну з таких постанов:

1) про накладення адміністративного стягнення;

2) про припинення провадження у справі;

3) про порушення кримінальної справи і проведення дізнання у справі про контрабанду.

Постанова повинна містити:

— найменування митного органу України, від імені якого винесено постанову;

— дату розгляду справи;

— відомості про особу, щодо якої розглядається справа, якщо цю особу встановлено;

— викладення обставин, встановлених при розгляді справи;

— посилання на статтю цього Кодексу, що передбачає відповідальність за вчинене порушення митних правил;

— прийняте по справі рішення;

— строки та порядок оскарження постанови.

Копія постанови протягом трьох днів з дня її винесення вручається або надсилається особі, щодо якої її винесено. Постанова вважається врученою, хоч би особа, якій було вислано постанову, не знаходилась у вказаному нею місці проживання, перебування або тимчасового проживання або це місце було вказано нею невірно.

У разі, коли особу, що вчинила порушення митних правил, не встановлено, сповіщення заінтересованих організацій та осіб про прийняте по справі рішення здійснюється у порядку, що визначається Державним митним комітетом України.

Стаття 141. Розгляд матеріалів, одержаних від органів попереднього слідства

У разі припинення кримінальної справи службова особа митного органу України, зазначена у статті 135 цього Кодексу, залежно від підстав для відмови у порушенні або припиненні кримінальної справи, виносить одну з постанов, передбачених пунктами 1 і 2 частини першої статті 140 цього Кодексу.

Стаття 142. Звільнення від адміністративної відповідальності

При малозначності вчиненого порушення митних правил службова особа митного органу України, яка розглядає справу, може звільнити порушника від адміністративної відповідальності і обмежитись усним зауваженням.

Стаття 143. Оскарження постанови митного органу України

Постанову митного органу України про накладення адміністративного стягнення може бути оскаржено особою, щодо якої її винесено, протягом десяти днів з дня винесення постанови.

На постанову митниці України про накладення адміністративного стягнення скаргу може бути подано у Державний митний комітет України або в районний (міський) народний суд за місцезнаходженням митниці України, що винесла постанову. Протягом десяти днів з дня прийняття Державним митним комітетом України рішення за скаргу на це рішення може бути подано в районний (міський) народний суд за місцезнаходженням Державного митного комітету України. Рішення суду є остаточним.

На постанову Державного митного комітету України про накладення адміністративного стягнення скаргу може бути подано у районний (міський) народний суд за місцезнаходженням Державного митного комітету України. Рішення суду є остаточним.

У разі пропуску зазначених у даній статті строків з поважних причин ці строки за заявою особи, щодо якої винесено постанову, може бути поновлено відповідно Державним митним комітетом України або судом.

Стаття 144. Розгляд Державним митним комітетом України постанови про накладення адміністративного стягнення у зв'язку із скаргою або протестом, а також у порядку контролю

Державний митний комітет України при розгляді постанови про накладення адміністративного стягнення у зв'язку із скаргою або протестом прокурора, а також у порядку контролю за додержанням службовими особами митних органів України законності при провадженні у справах про порушення митних правил приймає одне з таких рішень:

1) залишає постанову без змін, а скаргу або протест без задоволення,

2) скасовує постанову і надсилає справу на новий розгляд,

3) скасовує постанову і припиняє справу,

4) змінює міру стягнення у межах, передбачених цим Кодексом, з тим, однак, щоб стягнення не було посилено.

Скарга на постанову про накладення адміністративного стягнення розглядається протягом місяця з дня надходження в Державний митний комітет України, а така, що не потребує додаткового вивчення і перевірки — негайно, але не пізніше п'ятнадцяти днів з дня її надходження. Строки розгляду скарги можуть бути у виняткову порядку продовжено головою Державного митного комітету України або особою, яка його заміщає, але не більш як на один місяць з повідомленням про це особи, яка подала скаргу.

Протест прокурора підлягає розгляду протягом десяти днів з дня його надходження у Державний митний комітет України. Про наслідки розгляду протесту повідомляється прокурору.

Стаття 145. Строк повернення вилучених предметів

Предмети, вилучені з метою забезпечення стягнення штрафу або вартості предметів, зазначеної у частині третій статті 149 цього Кодексу, можуть бути одержані особою, у якої вони були вилучені, у митному органі України протягом шести місяців з дня сплати штрафу.

Предмети, безпідставно вилучені для забезпечення стягнення штрафу чи вартості предметів, зазначеної в частині третій статті 149 цього Кодексу, або як безпосередні об'єкти порушення митних правил чи предмети контрабанди, або як предмети із спеціально виготовленими тайниками, які використовувалися для переміщення через митний кордон України з приховуванням таких предметів, можуть бути одержані особою, у якої їх було вилучено, у митному органі України протягом шести місяців з дня надсилання їй відповідного повідомлення або повинні бути переслані цій особі за її заявою у зазначений строк.

Витрати, пов'язані з одержанням або пересилкою предметів, зазначених у частині другій цієї статті, несе митний орган України, що безпідставно вилучив предмети.

Стаття 146. Пропозиції про усунення причин та умов, що сприяли вчиненню порушень митних правил

Службова особа митного органу України, яка розглядає справу про порушення митних правил, у разі виявлення причин і умов, що сприяли вчиненню такого порушення, вносить відповідним підприємствам пропозиції про вжиття заходів щодо усунення цих причин і умов.

Підприємства зобов'язані протягом місяця з дня надходження пропозицій сповістити службову особу митного органу України, яка внесла пропозиції, про вжиті заходи.

Глава 3. ВИКОНАННЯ ПОСТАНОВ МИТНОГО ОРГАНУ УКРАЇНИ ПРО НАКЛАДЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ

Стаття 147. Звернення постанови про накладення адміністративного стягнення до виконання

Постанова про накладення адміністративного стягнення звертається митним органом України, що виніс постанову, до виконання:

1) після закінчення строку на її оскарження;

2) після закінчення строку на оскарження постанови до суду після прийняття рішення щодо скарги Державним митним комітетом України;

3) у день прийняття судом рішення щодо скарги на постанову митного органу України.

Митний орган України, який виніс постанову про накладення адміністративного стягнення, звертає її до виконання самостійно або шляхом надсилання фінансовому органу або установам банків України повідомлення про звернення постанови до виконання, а у випадках, передбачених статтями 148 і 149 цього Кодексу,— через судового виконавця.

Постанова про накладення адміністративного стягнення, якщо її не було звернено до виконання протягом трьох місяців від дня винесення, виконанню не підлягає.

У разі припинення виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у зв'язку з поданням у встановлений строк скарги або принесенням протесту протягом строку, передбаченого частиною третьою цієї статті, виконання припиняється до розгляду скарги або протесту.

Стаття 148. Виконання постанови митного органу України щодо накладення штрафу

Штраф має бути сплачено особою, яка вчинила порушення митних правил не пізніше п'ятнадцяти днів з дня вручення або направлення їй постанови, а в разі оскарження або опротестування такої постанови — не пізніше п'ятнадцяти днів з дня винесення рішення про залишення скарги або протесту без задоволення.

Штраф вноситься особою, яка вчинила порушення митних правил у митний орган України, який виніс постанову по справі, або в установи банків України як у валюті України, так і в іноземній валюті, яку купує Національний банк України за курсом, що застосовується для розрахунків за зовнішньоекономічними операціями та діє на день сплати штрафу.

У разі, якщо штраф не буде сплачено у встановлені строки, він стягується з вартості предметів, вилучених для забезпечення цього стягнення або у примусовому порядку з заробітної плати чи іншого заробітку, пенсії, стипендії або грошових коштів особи, яка вчинила порушення митних правил. Якщо громадянин не працює, або стягнення штрафу із заробітної плати або іншого заробітку, пенсії, стипендії або грошових коштів особи, яка вчинила порушення митних правил, неможливе з інших причин, стягнення штрафу провадиться на підставі постанови митного органу України су-

(Закінчення на 15-й стор.).

МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

(Закінчення. Початок на 7-й — 14-й стор.).

довим виконавцем, що перебуває при районному (міському) народному суді за місцезнаходженням або місцем проживання (тимчасового проживання в Україні) такої особи, шляхом звернення стягнення на її майно, а також на її частку у спільній власності.

Постанова митного органу України, по якій стягнення штрафу проведено повністю, з відміткою про виконання повертається до митного органу України, який виніс постанову.

Штраф вноситься до державного бюджету.

Особа, яка вчинила порушення митних правил, повинна, незважаючи на стягнення штрафу, сплатити мито та інші митні платежі у випадках, передбачених цим Кодексом і Законом України «Про Єдиний митний тариф».

Стаття 149. Виконання постанови митного органу України про конфіскацію

Предмети, щодо яких винесено постанову про конфіскацію, після закінчення строків на оскарження постанови митного органу України, конфіскуються. Конфіскація проводиться незалежно від того, чи є вони власністю особи, яка вчинила порушення митних правил, а також незалежно від того, встановлена ця особа чи ні.

Якщо предмети, зазначені в цій статті, не вилучені митним органом України, то особа, яка вчинила порушення митних правил, повинна передати ці предмети митному органу України не пізніше п'ятнадцяти днів від дня вручення їй постанови, а в разі оскарження або опротестування такої постанови — не пізніше п'ятнадцяти днів з дня винесення рішення про залишення скарги чи протесту без задоволення. При невиконанні цієї вимоги у зазначений строк виконання постанови митного органу України про конфіскацію проводиться судовим виконавцем, який перебуває при районному (міському) народному суді за місцем проживання чи місцезнаходженням або місцем тимчасового проживання в Україні порушника. Постанова про конфіскацію предметів з відміткою про виконання повертається митному органу України, який виніс постанову.

При неможливості конфіскації предметів, що є безпосередніми об'єктами порушення митних правил, а також предметів із спеціально виготовленими тайниками, що використовувалися для переміщення через митний кордон з приховуванням цих предметів, з осіб, які вчинили порушення митних правил, стягується вартість зазначених предметів у порядку, передбаченому статтею 148 цього Кодексу.

Витрати митного органу України по зберіганню предметів, щодо яких прийнято постанову про конфіскацію, повинні бути відшкодовані особою, яка вчинила порушення митних правил, у порядку, передбаченому статтею 148 цього Кодексу.

РОЗДІЛ IX. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ ТА ЇХ СЛУЖБОВИХ ОСІБ

Стаття 150. Відповідальність митних органів України та їх службових осіб

При здійсненні митного контролю та оформлення не допускається заподіяння іншим державним органам, громадянам та підприємствам шкоди, приниження честі і гідності громадян та вчинення інших неправомірних дій.

Митні органи України та їх службові особи, які допустили неправомірні дії щодо інших державних органів, громадян та підприємств, несуть відповідальність перед ними відповідно до цього Кодексу та інших актів законодавства України.

Шкода, заподіяна іншому державному органу, громадянину та підприємству неправомірними діями митних органів України та їх службових осіб при виконанні цими особами службових обов'язків, відшкодовується на загальних підставах.

Стаття 151. Оскарження неправомірних дій митних органів України та службових осіб, які порушують права громадян

Скарги на неправомірні дії митних органів України та їх службових осіб, які порушують права громадян, подаються та розглядаються у порядку, що встановлюється цим Кодексом, законами України, що визначають порядок оскарження до суду неправомірних дій органів державного управління та службових осіб, які порушують права громадян, та іншими законодавчими актами України.

Стаття 152. Оскарження підприємствами неправомірних дій митних органів України та їх службових осіб

Скарги підприємств на неправомірні дії митних органів України та їх службових осіб подаються, якщо інше не передбачено цим Кодексом, у Державний митний комітет України.

Скарга розглядається і рішення по ній виноситься у п'ятнадцятиденний строк, а якщо скарга потребує додаткового вивчення, — у місячний строк.

РОЗДІЛ X. СЛУЖБОВІ ОСОБИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ. ПРАВОВИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Глава 1. СЛУЖБОВІ ОСОБИ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 153. Прийняття на службу до митних органів України

На службу до митних органів України приймаються на добровільній договірній основі громадяни, які здатні за своїми діловими і моральними якостями, освітнім рівнем і станом здоров'я виконувати покладені на митні органи України завдання. При прийнятті на службу може бути встановлено іспитовий строк до шести місяців. Положення про порядок і умови проходження служби в митних органах України затверджується Кабінетом Міністрів України.

Не можуть бути прийняті на службу в митні органи особи, які були засуджені за вчинення злочину.

Сумісництво служби в митних органах з роботою на підприємствах, а також з будь-яким підприємництвом не допускається, за винятком наукової або педагогічної діяльності.

Стаття 154. Службові особи митних органів України

Службовими особами митних органів України можуть бути лише громадяни України.

Службові особи митних органів підлягають атестації один раз у п'ять років. Порядок атестації визначається Головою Державного митного комітету України.

Службовим особам митних органів України присвоюються персональні звання відповідно до займаних посад і стажу роботи. Порядок присвоєння і позбавлення персональних звань визначається Положенням про персональні звання працівників митних органів України, що затверджується Верховною Радою України.

Службовим особам митних органів України, які мають персональні звання, встановлюється строк вислуги: для жінок — 20 років, для чоловіків — 25 років з правом виходу на пенсію жінок у 50 років, а чоловіків — у 55 років.

Службові особи митних органів України мають єдиний формений одяг з відповідними відзнаками, зразки якого затверджуються Кабінетом Міністрів України, а правила носіння — Державним митним комітетом України. Форменний одяг видається безплатно.

Стаття 155. Зберігання, носіння та застосування спеціальних засобів та зброї службовими особами митних органів України

Службовим особам митних органів України надається право зберігати, носити і застосовувати спеціальні засоби та зброю.

Застосування спеціальних засобів та зброї регулюється Положенням про застосування спеціальних засобів та зброї службовими особами митних органів України, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Глава 2. ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 156. Правове становище працівників митних органів України

Працівник митного органу України є представником державного органу.

Законні вимоги працівників митних органів України є обов'язковими для виконання громадянами та службовими особами.

Працівники митних органів України при виконанні покладених на них обов'язків керуються тільки законом, діють в його рамках і підпорядковуються тільки своїм безпосередньому та прямому начальникам. Ніхто інший, за винятком уповноважених службових осіб, у випадках, передбачених законом, не вправі втручатися в законну діяльність працівників митних органів України.

Втручання в діяльність працівників митних органів України тягне за собою відповідальність за законами України.

Стаття 157. Правовий захист працівників митних органів України

Працівники митних органів України перебувають під захистом закону. Законом гарантується захист життя, здоров'я, честі, гідності, майна працівників митних органів та членів їх сімей від злочинних посягань та інших протиправних дій.

Стаття 158. Непокора законному розпорядженню або вимозі працівника митного органу України

Непокора законному розпорядженню або вимозі працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків — тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців, а на службових осіб — до п'ятисот карбованців.

Стаття 159. Образа працівника митного органу України

Образа працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків, якщо це не тягне за собою кримінальної відповідальності, —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців і на службових осіб — у розмірі до п'ятисот карбованців або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, а у разі, якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, — адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 160. Погроза щодо працівника митного органу України

Погроза нанесення легких тілесних ушкоджень, побоїв або інших насильницьких дій щодо працівника митного органу України при виконанні ним своїх службових обов'язків —

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі до двохсот карбованців і на службових осіб — у розмірі до п'ятисот карбованців, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, а у разі, якщо за обставинами справи, з урахуванням особи порушника, застосування цих заходів буде визнано недостатнім, — адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 161. Провадження у справах про правопорушення, спрямовані проти працівників митних органів України

Справи про порушення, передбачені статтями 158, 159, 160 цього Кодексу на підставі протоколів, складених службовими особами митних органів України, розглядаються районним (міським) народним судом або суддею по адміністративному і виконавчому провадженню відповідно до законодавства України про адміністративні правопорушення.

Глава 3. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Стаття 162. Матеріальне та соціальне забезпечення працівників митних органів України

Заробітна плата службових осіб митних органів України, які мають персональні звання, складається з посадових окладів, надбавок за персональні звання, вислугу років, знання іноземних мов і має забезпечувати достатні матеріальні умови для незалежного виконання службових обов'язків.

Службовим особам митних органів України, які мають персональні звання, надається щорічна відпустка тривалістю не менше тридцяти календарних днів з оплатою проїзду до місця відпочинку і у зворотному напрямку.

Службовим особам митних органів України, які мають персональні звання, надається право по службовому посвідченню в регіоні діяльності відповідного митного органу користуватися безкоштовно всіма видами транспорту міського, приміського та місцевого сполучення, крім таксі.

Стаття 163. Соціальний захист працівників митних органів України

Держава гарантує працівникам митних органів України соціальний захист.

Працівник митного органу України підлягає обов'язковому державному страхуванню на суму десятирічного грошового утримання за останньою посадою, яку він займає.

Порядок та умови страхування працівників митних органів України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

У разі загибелі працівника митного органу України при виконанні службових обов'язків сім'ї загиблого або його утриманцям виплачується одноразова допомога у розмірі десятирічного грошового утримання загиблого за останньою посадою, яку він займав, і призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника в розмірі місячного окладу.

У разі каліцтва, заподіяного працівникові митного органу при виконанні службових обов'язків, а також інвалідності, що настала у період проходження служби або не пізніш як через три місяці після звільнення із служби чи після закінчення цього строку, але внаслідок захворювання або нещасного випадку, що мали місце у період проходження служби, йому виплачується одноразова допомога у розмірі від трирічного до п'ятирічного грошового утримання (залежно від ступеня втрати працездатності) і призначається пенсія по інвалідності.

Збитки, завдані майну працівника митного органу України чи його близьким у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків, компенсуються у встановленому законом порядку в повному обсязі.

РОЗДІЛ XI. МІЖНАРОДНІ ДОГОВОРИ

Стаття 164. Міжнародні договори України

Якщо міжнародним договором України встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Кодексі та інших актах законодавства України про митну справу, то застосовуються правила міжнародного договору.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
12 грудня 1991 року

Наука

ПРОБЛЕМИ З МУЖНІСТЮ

20—21 березня в конференц-залі Київської міськради проходили загальні збори Академії наук України. Збори, які, за прогнозами, покликані були змінити весь плин академічного наукового життя. Розглядався ж бо новий статут АН України. П'ятий з часів заснування Української Академії наук.

Атмосфера до початку зборів у міськрадівському конференц-залі нагадувала зустріч бойових побратимів. Солідні наукові мужі міцно тисли один одному руки і вітали зі «святом». У людей, не посвячених у таїни академічного життя, такі поздоровлення викликали щонайменше здивування: про які ж торжества йдеться і хто тут іменинник? А «святом» були самі збори Академії наук, які мали проаналізувати нелегкий рік роботи АН України, перший — зі статусом незалежної.

За старою статутною традицією на «головну розмову року» збирається лише академічний бомонд — вище товариство АН України — академіки і члени-кореспонденти. Нинішнє «свято» виявилося затьмареним. Реалії, на жаль, не налаштовують на святковий лад. Причин для радощів стає дедалі менше.

Бути простим науковцем сьогодні економічно невигідно — близько 600 кандидатів і докторів наук перейшли з системи Академії наук в комерційні структури. АН України сьогодні виявилася ізольованою від усіх найавторитетніших міжнародних наукових центрів, бо всі колишні «зв'язки» узурпувала Російська Академія наук. Відсутність валюти, реактивів, сучасного устаткування, наукової літератури погіршили умови наукового пошуку. Кожен восьмий співробітник Академії нині потребує поліпшення житлових умов. Двадцять новостворених інститутів (у тому числі й інститутів колишнього союзного підпорядкування), щоб остаточно не збанкрутіти, потребують неабияких коштів, яких немає...

Що ж робити?

Академік Б. ПАТОН: «Нам треба вчитися торгувати ліцензіями, ноу-хау, патентами, тобто власним інтелектом. Це є найважливіший товар на міжнародному ринку. І абсолютно неприпустимо прикривати власні прорахунки фінансовими труднощами...».

Член-кореспондент АН України О. РОМАНІВ: «Складається враження, що і сьогодні зберігається відчуження нашої Академії від національних проблем. Ми навіть боїмося повернути їй історичну назву — Українська Академія наук. Чому, приміром, Академія не запропонує урядові нашої держави свою концепцію суверенізації економіки, адже ми маємо величезний науковий потенціал?».

Академік П. КОСТЮК: «Перед молоддю нині є лише один вихід — тікати за кордон, і назавжди. То чи не пора нам припинити самознищення і подбати про поповнення академічної науки молодими кадрами?».

Член-кореспондент АН України М. ЖУЛИНСЬКИЙ: «Ми у вирі дезинтеграції. Потрібні нові концепції сучасної гуманітарної освіти, нова програма підвищення кваліфікації викладачів гуманітарних дисциплін»...

Кому ж сьогодні визначати магістральні напрями академічної науки? Це запитання викликало чи не найбільшу дискусію під час обговорення проекту нового статуту. Напередодні загальних зборів до нашої редакції надійшов лист від наукових співробітників Інституту технічної теплофізики В. Вишняка та Р. Черніги, в якому йшлося про те, що **«наукові «низи» виступають проти запропонованого академічними «верхами» нового статуту, який запізнився щонайменше на півстоліття і «припасований» до «славних» застійних часів, коли президент Академії узурпував усю повноту влади на кшталт Генерального секретаря ЦК КПРС. Загальні збори нагадували Пленум ЦК, а «низи» Академії були абсолютно безправними, як і все наше багатостраждальне суспільство».**

І далі йшли конкретні пропозиції перетворити загальні збори АН України на Раду членів Академії наук, створити Ради представників наукових установ, які б «формували наукову, фінансову і господарську політику».

Втім, голос «низів», як і раніше, лишився «тоншим за писк». Академік Б. Стогній, доповідаючи про підготовку нового статуту і не заперечуючи існування трьох його варіантів (лишити без змін; внести радикальні корективи; розробити новий, перетворивши саму Академію наук у якісно нову структуру), повідомив, що комісія вирішила не змінювати основних принципів діяльності АН України, мотивуючи це «прийнятими міжнародними стандартами».

Абсолютно несподівану позицію зайняв відомий своїми радикальними поглядами академік І. Юхновський, який також підкреслив, що «Академію потрібно зберегти. З умовою, що вона служитиме не кон'юнктурі, а незалежній державі». Але чи може бути некон'юнктурним служіння Українській державі людей, які не так давно одержали довічні титули академіків і членкорів за свої «визначні досягнення» в розвитку марксистсько-ленінської теорії за рекомендацією забороненої тепер КПРС? Адже, за висловом самого академіка Юхновського, «такі люди мають не перефарбовуватися з яскраво-червоних у яскраво-синьо-жовті, а знайти в собі мужність піти у відставку».

Але саме з мужністю в Академії проблеми.

У цивілізованих країнах світу вся наука «обертається» навколо вищих навчальних закладів, малих підприємств, фірм. Цю модель нині взяли на своє озброєння і науковці країн Балтії. У нас же стару структуру зберігають. Новий статут Академії наук прийнято за основу. Весь академічний корпус був у такому рішенні одностайний, за винятком академіка К. Ситника, який проголосував «проти».

Ми нерідко кажемо, що більше запитань, ніж відповідей — це характерна ознака нашого часу. Під час роботи загальних зборів Академії наук до робочої президії не надійшло жодного.

Катерина КІНДРАСЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України» з питань науки і освіти.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:

Анатолій ГОРЛОВ перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ оглядач, завідуючий відділом культури
Леонід САМОЙЛЕНКО заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ редактор відділу кореспондентської мережі
Віталій СУДДЯ відповідальний секретар

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:
Для довідок — 441-89-61
телефакс — 224-72-54
Відділ реклами — 441-89-44

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається.

Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж у березні 363352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311054.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

НЕ ЯЗИК ДО КИЄВА ДОВОДИТЬ

Репортаж з міністерського кабінету

У кімнаті площею близько 12 квадратних метрів — чотири столи, завалені паперами. На шафі — поламані стільці. Один із столів буквально обсіли люди. Це — відвідувачі. А господарів у кімнаті шестеро. За чотирма столами!

Втім, це не просто кімната, а... міністерський кабінет. У ньому розташоване управління пільг і компенсацій Мінчорнобиля України, тут же — стіл його керівника М. Коржа. То його «обліпили» відвідувачі. На нього вся надія, бо для потерпілих від Чорнобиля він — остання інстанція.

Вийшов з кабінету стурбований чоловік. Йому не давали посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії. Пояснили, чому... Але немає довіри до своїх керівників, до місцевої влади. Тож і приїхав у міністерство. Почув те саме. За ним у кабінет заходить наступний...

Звичайно, не всі відвідувачі йдуть із пустопорожніми питаннями.

О. Колеганова приїхала з міста Пустомити Львівської області, де їй обіцяли житло, якщо вона переконає, що належить до першої категорії потерпілих від Чорнобильської катастрофи. Міський прокурор сказав, що для цього досить пред'явити посвідчення. Але, згідно з постановою, розробленою Мінчорнобилем, до видачі українських посвідчень пільги потерпілому першої категорії надають, якщо він має союзне посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії, яке видавалося раніше. Ось тут і почалося.

За місцем праці О. Колегановій у видачі посвідчення відмовили. Відомче керівництво в Києві теж не дало союзного посвідчення, оскільки не вважало її учасницею ЛНА. Довелось їхати в Мінчорнобиль...

— На місцях досі не приділяють достатньої уваги чорнобильцям, — каже М. Корж. — До нас надходить безліч листів від потерпілих, а також від керівників та економічних служб підприємств. Пересилає до Мінчорнобиля листи і Верховна Рада. Втім, усім міністерствам і відомствам ми розіслали роз'яснення до статей чорнобильських законів, які цього потребують. Мають їх і органи місцевої влади. Майже у всіх облвиконкомах створено відділи або комісії з чорнобильських питань. Однак потерпілим потрібну інформацію вони надати чомусь не здатні. Та найгірше орієнтуються в чорнобильських законах, як не дивно, юристи. Переконався в цьому, коли читав їм лекції на курсах підвищення кваліфікації. Тож і їдуть люди до нас здалека, витрачають час та гроші. І дуже прикро буває, коли все це робиться даремно. Адже пільги надаються лише за буквою закону. Шкода тільки, що ту букву ніхто не розтлумачив відвідувачу за місцем його проживання. А це — звичайнісінький бюрократизм.

Олексій БРЕУС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Футбол, чемпіонат України, вища ліга

«ДИНАМО» СТАЄ ЛІДЕРОМ

СКА (Одеса) — «Динамо» (Київ). 1:3 (0:2). 11000 глядачів. Суддя Л. Бавикін (Харків).

СКА: Максаков, Огородник, Ролевич, Ковчар, (Рудчук, 46), Тутиченко, Єрмаков, Муравльов, Харковщенко, Строєнко (Леш, 76), Стоянов, Єремєєв.

«Динамо»: Мартінкенас, Волотьок, Цвейба, Анненков, Шматоваленко, Грицина (Беца, 59), Яковенко, Квіткаускас, Саленко, Ю. Мороз, Шаран (Матвєєв, 71).

Голи: Грицина (12), Саленко (31, з пенальті, 67), Тутиченко (82).

	І	В	Н	П	М	О
Динамо	3	3	0	0	6—2	6
Буковина	4	2	2	0	4—2	6
Металіст	4	2	1	1	5—2	5
Волинь	4	2	1	1	4—2	5
Нива Тр.	4	2	1	1	4—2	5
Нафтовик	4	2	1	1	2—1	5
Дніпро	3	1	0	2	2—2	2
Прикарпаття	4	0	2	2	0—2	2
СКА	3	0	0	3	1—7	0
Зоря-МАЛС	3	0	0	3	0—6	0

Суперники киян — армійці — різницю в класі старалися компенсувати завзяттям і активністю. Вони показали футбол швидкий, але дуже жорсткий. Утім, і за таких умов динамівці тримали нитi гри в своїх руках. І, як на мене, витратили далеко не всі свої ресурси.

Дещо цікавіше, ніж в останніх матчах, діяв єдиний нападаючий гостей Саленко. До речі, і цього разу кияни, на жаль, через травми цілої групи гравців не змогли вже вкотре виставити оптимальний склад. Але продовжу про Саленка. Олег чітко переграв воротаря, виконуючи пенальті. А його другий гол у ворота СКА був просто кумедним. Форвард затіяв штовханину із захисниками в штрафній армійців, спровокувавши Максакова. Той необачно залишив свій пост, а Саленко якимось невловимим рухом підрізав м'яч, який дугою залетів у ворота. Цікавий був епізод...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.